

Ustanovitelji: občinske konference
SZDL Jesenice Kranj, Radovljica,
Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj.
Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

GLASILLO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Otroci so v teh dneh obiskali grobove in spomenike, v spomin prinesli cvetje in prižgali svečke — Foto Perdan

Zmanjšana poraba električne energije

Pretekli ponedeljek je razdeljevalna služba Skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva začela omejevati porabo električne energije v naši državi. Omejitve, ki so v skladu z zakonom o omejitvah električne energije in odobritvi zveznega sekretariata za gospodarstvo, je bilo treba uvesti zaradi pomanjkanja vode v akumulacijskih jezerih jugoslovenskih elektrarn. Tako so akumulacijski bazeni hidroelektrarn, Jablanica, Perućica, Vinodol prazni; v ostalih pa je voda vsak dan manj. Razen tega termoelektrarne v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Brestanici, Kosovem itd. zaradi okvar ne

delajo. Tako se je proizvodnja električne energije v teh dneh zmanjšala za 800 MW (megavatov). Čeprav vsak dan uvozimo iz sosednje Avstrije 105 MW (megavatov) in iz Italije 25, je v teh dneh prišlo do tolikšnega pomanjkanja elektrike, da je bilo treba zmanjšati porabo v naši državi.

Omejitev je v teh dneh najbolj prizadela industrijo ferozlitin in karbida, kateri so dobavo popolnoma ustavili. Podjetjem elektrokemije in elektrometalurgije so dobavo zmanjšali za 16 odstotkov, ostalim podjetjem za 15 odstotkov, gospodinjstvom in ustanovam pa za 10 odstotkov.

Ko smo se v torek pogovarjali s predstavniki energetske službe podjetja Elektro Kranj o omejitvah na Gorenjskem, so nam povedali, da bodo morala podjetja zmanjšati porabo za 15 odstotkov in gospodinjstva za 10 odstotkov. Večje omejitve od teh so predvidene le v jesenjski železarni. Povedali so nam tudi, da je trenutno stanje precej kritično in da bodo potrebne še večje omejitve, če se bo suho vreme nadaljevalo tudi prihodnjih nekaj dni. Najprej bodo morali izklopiti

iz omrežja javno razsvetljavo, prepovedano bo ogrevanje z električnimi aparati, v posameznih konicah pa bodo potrebeni daljši izklopi v nekaterih področjih.

Predstavniki energetske službe so nam tudi povedali, da je do teh težav prišlo predvsem zato, ker so dalmatinske elektrarne nesistematično praznile akumulacijska jezera in niso upoštevale posledic, ki nastanejo ob daljših sušnih obdobjih. Razen tega tudi uvoz električne energije ves čas ni potekal tako, kot je bilo predvideno v programu, prav tako pa tudi proizvodnja električne energije v termoelektrarnah ni potekala po predvidenem programu.

A. Žalar

Obrazi in pojavi

Nekateri gostinski in turistični delavci na Gorenjskem, ki se na svoj posel res spoznajo, že dlje vztrajno in povsod poudarjajo: »Največji slabosti našega gostinstva so kadri in kvaliteta uslug. To ugotavljamo tudi letos, zato bo treba v prihodnje prav temu posvetiti največ pozornosti. Nasprotno je kvaliteta uslug slaba, turisti — posebno tuji — pa v Jugoslavijo ne prihajajo več samo zaradi posebnega družbenega sistema in ne samo zaradi naravnih lepot, ampak hočejo predvsem kvalitetne usluge. Pri nas pa bi skoraj na prste lahko prešteli gostinske obrate, kjer so gostje s kvaliteto uslug res zadovoljni.«

Tudi mi, manj petični domačini, radi odštejemo kakšen dinar več, če nas kot turiste ali goste ali obiskovalce lepo postrežejo. Za tuje to še bolj velja. V izboljšanju kvalitete uslug so še velike notranje rezerve! Tako trdijo gostinci, ki se na svoj posel spoznajo.

Nekje na Gorenjskem, v lepem, daleč po svetu znanem turističnem kraju, pa se je

V Žirovnici 3. novembra

Družbenopolitične organizacije bodo organizirale proslavo 56-letnice oktobra revolucije 3. novembra ob pol osmih zvečer v dvorani goštine Zelenica. Po programu bo prosta zabava in tovarisko srečanje borcev ter občanov s področja krajevne skupnosti Žirovnic.

J. V.

• JESENICE — V jesenjski železarni bodo v novembru delali vse sobote. Zaradi treh praznikov v novembru bi namreč preveč zastala proizvodnja, zato je strokovni kolegij sprejet sklep o 48-urnem novemborskem delavniku.

KRANJ, sreda, 1. 11. 1967

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

ZANIMIVA
in
KORISTNA

obvestila za vsakogar boste v naslednjih številkah Glasa brali na tem mestu pod:

Veletrgovsko podjetje
KOKRA Kranj
obvešča .....

Konferenca komunistov kamniške občine Reelekcija naj ne bi bila samo na vodilnih mestih

O novi organizaciji zveze komunistov, o idejno-političnem delu in drugem so razpravljali na sobotni občinski konferenci zveze komunistov Kamnik. Konferenca se je udeležil tudi član CK ZKS Drago Flis.

Po izvolitvi organov konference so prisotni najprej sprejeli sklep o organizirjanju in delu organizacije zveze komunistov v občini. Tamed drugim predvideva, da bo odsej v občini pet krajinskih organizacij ZK in pet organizacij ZK v večjih delovnih kolektivih. V manjših podjetjih, kjer niso predvidene organizacije ZK, bodo ustanovili stalne aktive, in to predvsem tam, kjer problemi zahtevajo organizirano idejno-politično aktivnost komunistov.

Da bi bolje spremljali in preučevali idejno in družbeno-politično problematiko na posameznih področjih, so člani konference izvolili šest stalnih komisij. Izvršilni organ konference pa bo devet članski občinski komite.

Dobro pripravljeno poročilo občinskega komiteja, ki je izčrpano prikazalo sedanje stanje in bodoče naloge člana ZK, je bilo povod za živahnino in tehtno razpravo med člani konference. Prisotni so menili, da bo reorganizacija ZK uspešna le, če bo sleherni komunist na svojem delovnem mestu in tam kjer živi aktivno sodeloval pri reševanju tekočih problemov. Posebej so ugotovili, da gospodarstvo na kamniškem področju, razen nekaterih izjem, zaostaja za poprečnimi dosežki gospodarstva v Sloveniji. Zelo vzemljivo je naraščanje deleža osebnih dohodkov v skupni razdelitvi, saj je ponokod delitveno razmerje že 90:10 v korist osebnih dohodkov. Zato so člani konference poudarili, da bo potrebno povečati kvaliteto in intenzivnost dela komunistov na tem področju.

Tudi odnos zveze komunistov do mladih bo treba

(Nadalj. na 2. str.)

letos, v mednarodnem turističnem letu, zgodilo, da so gostje — Nizozemci — sred sezone zapustili hotel in odšli domov. Prihodje leta jih ne bo več, o tem smo lahko prepričani.

Zakaj so odšli?

Hotel ne sodi v družbo najbolj luksuznih in najbolj znanih. Kako v močni konkurenči zagotoviti obisk skozi vse leto? Odločili so se za nizke cene, prenizke, in z njimi so si zagotovili stalen obisk nizozemskih skupin za vso sezono. Komaj komaj da so shajali s temi cenami, vendar so. Bili so nekje prav na spodnji meji rentabilnega poslovanja — zaradi preproste resnice: gostom niso dajali jesti! No, povsem brez hrane res niso bill, vendar jo je bilo tako malo, tako slabo je bila pripravljena, tako enolična, da so se nazadnje poslovili. Potem, ko niso imeli več gostov, tudi niso bill več rentabilni.

Bilanca: slaba. Razumljivo. Kvaliteta uslug je bila tako na psu, da jih je pokopala.

A. Triler

Preteklo soboto so bile v Kranju, Kamniku in v Radovljici seje občinskih konferenc zveze komunistov. Prve seje občinske konference ZK v Kranju se je udeležil tudi član predsedstva CK ZKS Vinko Hafner — Foto Franc Perdan

Prva seja občinske konference ZK Kranj Večji osebni dohodki — manjši skladci

Minulo soboto je bila v Kranju prva seja občinske konference ZK, v kateri je 95 članov zveze komunistov iz kranjske občine. Prve seje se je udeležilo 77 članov konference, prisostvoval pa ji je tudi član predsedstva CK ZKS Vinko Hafner. Na seji so najprej sprejeli sklep o oblikah in načinu organiziranja ZK v občini in poslovniku o delu občinske konference in občinskega komiteja ZK. Po daljši razpravi o obeh poslovnikih je Martin Košir v referatu obrazložil program dela občinske organizacije, nato pa se je začela razprava o nadaljnjih nalagah organizacije ZK v občini.

Martin Košir je že v referatu med drugim opozoril, da so v delitvi dohodka v delovnih organizacijah na osebne dohodke in sklade v zadnjih dveh letih, posebno pa letos, nesporazmerni premiki v korist delitve na osebne dohodke. Menil je,

da bo organe upravljanja v delovnih organizacijah treba opozoriti, da bo to v prihodnje škodovalo nadaljnemu razvoju gospodarskih organizacij. Se posebno bo moral posvetiti pozornost temu vprašanju zbor delovnih skupnosti občinske skupščine. Prav tako je v razpravi načel to vprašanje Franc Puhar, ki je ugotovil, da se skladi danes ne siromašijo na račun osebnih dohodkov le v kranjski občini, ampak tudi v drugih občinah v Sloveniji. Poudaril je tudi, da bo prejko slej treba ugotoviti, katerе delovne organizacije so danes rentabilne in katere ne.

Vinko Hafner, ki je v razpravi pohvalil predlog programa dela občinske organizacije za prihodnje, je poudaril, da bo sedaj treba prenehati z razpravami o reorganizaciji ZK in začeti razpravljati o metodah dela. Ko je govoril o sprejemaju v ZK in izstopanju iz nje, je

povedal, da bi bil danes marsikateri mlad človek vesel, če bi ga povabili v ZK, da pa bi se najbrž težko odločil. Poudaril je, da je pri sprejemaju treba prenehati z mnjenji, da morajo ljudje sami priti v ZK in da so komunisti posebna elita, ki mora obdržati neke strožje pogoje, marveč je treba nove, mlade ljudi pridobivati za zvezo komunistov.

Ostali člani pa so med drugim razpravljali še o reorganizaciji zdravstvene službe. Predlagali so, da bi v občini ali pa na Gorenjskem ustavili posebno komisijo, ki bi preučila organizacijo zdravstva, ker reorganizacija na tem področju ne poteka tako, kot je predvidel zakonodajalec. Prav tako so spregovorili o otroškem varstvu, kjer so opozorili, da je trenutno v vzgojno-varstvenih ustanovah — kljub pomanjkanju le-teh v občini — najmanj otrok delavskih in socialno šibkih družin. Pri tem je predsednik občine skupščine Slavko Zalokar poudaril, da bo prihodnje leto treba dokončati osnovnošolsko mrežo v občini in začeti z gradnjo vzgojno-varstvenih ustanov. Razen tega so na konferenci spregovorili še o zaposlovanju, delu članov ZK z mladino, o ZK v jugoslovenski ljudski armadi itd.

Nazadnje so člani konference izvolili 17-članski občinski komite in osem komisij občinske konference. Za sekretarja občinskega komiteja pa so ponovno izvolili Martina Koširja. Sprejeli so tudi začasni program dela občinske organizacije, ki ga bo posebna komisija še dopolnila, dokončno pa ga bodo člani konference sprejeli na drugi seji, ki je predvidena v drugi polovici novembra. A. Žalar

(Nadaljevanje s 1. strani)

Reelekcija naj ne bi bila...

spremeniti. Izboljšati bo potrebno splošno vzgojno politično delo, obenem pa mladini nudit več možnosti za vključevanje v športne in druge dejavnosti. V bodočem naj bi pri sprejemaju mladih v zvezo komunistov imela večji vpliv tudi mladinska organizacija.

Člani konference so se v razpravi zadržali tudi pri vprašanju reelekcije vodilnih kadrov. Menili so, naj bi zajela še druga vodilna mesta, ne samo direktorje. Ugotovili so, da bi bila v prihodnjem letu nujna zamenjava

vodilnih mest ekonomsko komercialnih služb, zlasti v manjših delovnih organizacijah. Precej so govorili tudi o medobčinskem sodelovanju, katerega bi morali razvijati posebno na področju zdravstva, šolstva, inšpekcijskih služb itd.

Razen navedenega so kamniški komunisti na svoji konferenci izmenjali mišljeneja še o vrsti drugih vprašanj. Za sekretarja občinskega komiteja so ponovno izvolili Jožeta Šteha.

S. Zupan

Sindikati o gospodarstvu v jeseniški občini

Pretekli petek je zasedal dvajseti občni zbor občinskega sindikalnega sveta občine Jesenice. Okrog 100 delegatov iz sindikalnih podružnic in 20 gostov, med njimi delegacijo avstrijskih sindikatov — okrožja Beljak, predstavniki občinskih sindikalnih svetov iz občin Trbovlje, Radovljica in Tržič in predstavniki družbenopolitičnih organizacij in društev občine Jesenice. Predsedstvo republiškega sindikalnega sveta je zastopala Dolinka Boštjančič.

Osnovna tema v razpravi je bila položaj gospodarskih in drugih organizacij v reformi.

Stefan Rodi, predsednik predsedstva občinskega sindikalnega sveta, je v poročilu zajel vsa področja dejavnosti v občini. Navajam nekatere misli iz njegovega poročila:

Po analizah službe družbenega knjigovodstva in skupščine občine Jesenice je viden močen padec ekonomičnosti poslovanja poleg železarne tudi v drugih delovnih organizacijah. Značilno je, da kljub manjšemu ustvarjenemu dohodu v delovnih organizacijah, višina osebnega dohodka narašča. Tako stanje prav gotovo ne daje možnosti za boljši razvoj gospodarstva. Taka proizvodnja se marsikje približuje spodnji meji rentabilnosti. Sedanji gospodarski in finančni položaj v nekaterih delovnih organizacijah je nevzdržen in zahteva korenitih sprememb. Organizacija dela, ki nedvomno vpliva na proizvodne rezultate, po reformi ni bistveno spremenjena. Samoupravni organi sprejemajo sklepe, vendar ni ukrepov, ki bi bistveno spremenili položaj.

Tako po reformi, ko so začeli delati instrumenti gospodarske reforme, je kazalo, da delovnim organizacijam dejansko ostaja več denarja. Res je, da se je z revalorizacijo osnovnih sredstev delno znižal ostanek dohodka in je prenesen v prid amortizacije. Vendar so ta sredstva, ki ostanejo delovnim organizacijam, namensko že izločena. S tem ukrepom je le zmanjšana možnost samovoljnega razpolaganja z enim delom sredstev delovnih organizacij.

V ustavi je zapisano, da je osebni dohodek odvisen od vloženega dela in uspeha tega dela. S tem smo vprašanje ne dela načelno rešili.

Tam, kjer je ostalo to vprašanje le ustavno načelo, tam je to nerezeno in povzroča mnoge nevšečnosti in škodo.

● Jesenice — V jeseniški občini so taborniške organizacije na vseh osnovnih šolah. Letos so taborniki priredili številne izlete v naravo, ogledali so si razne znamenitosti ter spomenike. Skoraj ni bilo odreda, ki ne bi poslal svojih članov tudi na taborjenje k morju. Letos bodo sodelovali še na proslavah za dan republike, obiskali graničarje za dan JLA in drugo.

Vprašanje je, ali delavec res prejema tolikšen osebni dohodek, ki ustreza vloženemu delu. Tam, kjer je to urejeno, ne nastopa vprašanje delovne prizadevnosti, tam delavec zavestno proizvaja in svoj del tudi deli z delovnim kolektivom.

Poprečni OD v I. polletju znaša v občini 87.000 S din za gospodarstvo in v negospodarsku 96.100 S din.

Okrug osebnega dohodka je največ nezadovoljstva v šolah. Če je to nezadovoljstvo upravičeno, je povsem drugo vprašanje. Šolstvo v občini ima osebni dohodek na zaposlenega v poprečju 109.100 S din ali 17,4 odstotka več kot v enakem lanskem obdobju. Na osnovnih šolah imajo prostovni delavci povprečni osebni dohodek 94.300 S din. Po mnenju sindikata tudi v šolskih zavodih manjka pravilnih in pravičnih meril za medsebojno delitev osebnega dohodka.

Izobrazba in strokovnost zaposlenih je v občini zelo problematična in so na tem področju nujne korenite spremembe in ukrepi, saj polovica zaposlenih njima dokončno ne osnovne šole.

Zare Klincov, načelnik referata za statistiko pri občinski skupščini je s številnimi primerjavami razčlenjeval položaj, vzroke in posledice dobre ali slabega poslovanja podjetij. Klincov je opozoril na upadanje akumulativnosti podjetij (tistega dela denarja, ki ostane podjetju za njegovo obnavljanje v procesu proizvodnje). Od celotnega dohodka je 1965. leta šlo 78,6 odstotka za osebne dohodke in 21,4 odstotka za sklače. V letosnjem prvem polletju se je ta odnos poslabšal, in je kar 85,9 odstotka dohodka podjetij bilo razdeljeno za osebne dohodke, medtem ko je za sklače ostalo 67 odstotkov manj kot v prvem lanskem polletju.

V razpravi na občnem zboru je sodelovalo 15 članov sindikata in je zato nemogoče objaviti v tem sestavku vse predloge in mnenja. Nekatera bomo objavili v poslobenih sestavkih.

Na zboru so izvolili novi 31-članski občinski sindikalni svet, ki se je takoj sestal in izvolil 13-člansko predsedstvo in tričlanski nadzorni odbor. Za predsednika so ponovno izvolili Štefana Rödia, za podpredsednika pa Štefana Mlinariča.

Jože Vidic

Pred sejo kranjske občinske skupščine Soglasje k novim cenam v občini

Za četrtek, 2. novembra, je sklicana sedma seja obeh zborov kranjske občinske skupščine. Iz poslanega gradiva se vidi, da bodo odborniki razpravljali tudi o nekaterih komunalnih vprašanjih. Tako je predviden sprejem odloka o komunalni dejavnosti v občini in soglasje občinske skupščine k cenam za vodo, uporabo kanalizacije in za pobiranje ter odvoz smeti.

Komunalno podjetje Vodovod je v skladu z Zakonom o komunalnih delovnih organizacijah, ki opravlja komunalno dejavnost posebnega družbenega pomena, zaprosilo občinsko skupščino za soglasje, da bi se poprečna prodajna cena vode za kubični meter v občini povečala od sedanjih 29 na 54,2 starih dinarjev. Tako naj bi nova cena za kubični meter odplak za gospodinjstva, šole, vzgojno-varstvene zavode znašala 25 starih dinarjev, za ostale potrošnike pa 74 starih dinarjev. Predvidena nova cena vode za gospodinjstva, šole, kulturno-prosvetne zavode itd.

Bi tako znašala 50 starih dinarjev za kubični meter, za ostale potrošnike pa 120 starih dinarjev. Predvideno je, da bo podjetje Vodovod 23,4 odstotka denarja, ki bi ga zbral za prodajo vode, porabilo za investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev, 46,9 odstotka pa za razširjeno reprodukcijo.

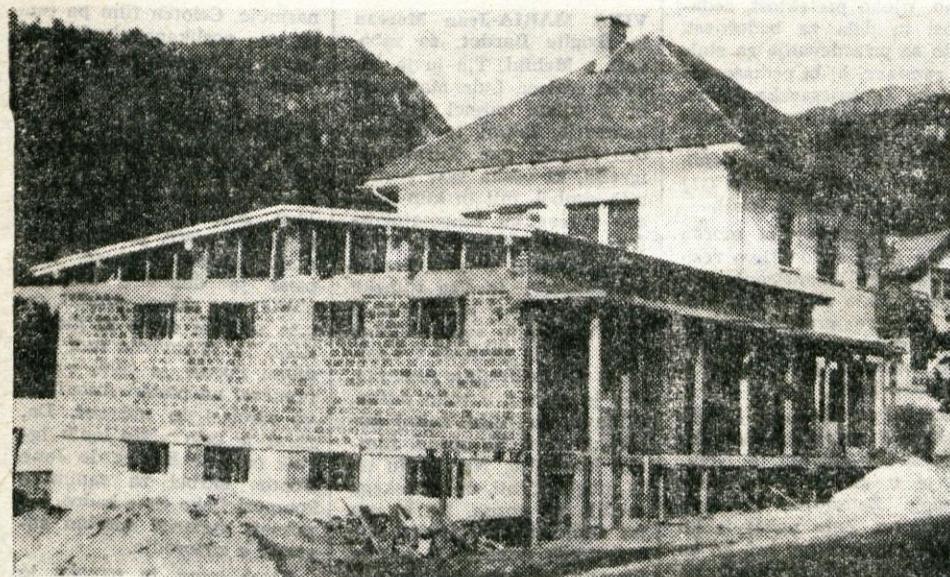
Prav tako je za povišanje cene za uporabo kanalizacije zaprosilo občinsko skupščino komunalno podjetje Komunalni servis. Po predlogu je predvideno, da bi se cena za kubični meter odplak v občini povečala od sedanjih 29 na 54,2 starih dinarjev. Tako naj bi nova cena za kubični meter odplak za gospodinjstva, šole, vzgojno-varstvene zavode znašala 25 starih dinarjev, za ostale potrošnike pa 74 starih dinarjev. Predvidena nova cena vode za gospodinjstva, šole, kulturno-prosvetne zavode itd.

nalni servis 4,1 odstotka denarja od kanalitice moral nameniti za razširjeno reprodukcijo.

Razen tega je predvideno še soglasje skupščine za cene za pobiranje in odvoz smeti. Te cene bi bile v prihodnje nespremenjene.

Na dnevnem redu četrtekve seje občnih zborov kranjske občinske skupščine pa je predvidena še razprava o gospodarstvu in družbenih službah v občini v prihodnjem letu. Prav tako je predvideno, da bodo odborniki sprejeli nekatere spremembe in dopolnitve občinskega statuta, razpravljali in sklepali pa bodo o odloku in ustanovitvi regionalnega zdravstvenega centra v Kranju, reorganizaciji zdravstvene službe, o predlogu odloka o javnem redu in miru v občini itd.

A. Žalar

Specerija Bled namerava v Begunjah odpreti novo samopostežno trgovino. V teh dneh so stavbo pokrili, spomladi pa bodo z deli nadaljevali — Foto F. Perdan

33% popust
za I a kvaliteto

TERMOFORJEV št. 2,5
nudijo vse industrijske
prodajalne SAVA Kranj
Kranj, Maistrov trg 2
Maribor, Trg revolucije 6
Zagreb, Gajeva 2/b
Split, Žrtava fašizma 27
Osijek, Augusta
Cesarca 29
Beograd, Kneza
Mihajlova 47
Sarajevo, Maršala Tita 15
Skopje, Ljubljanska 14

ZNIŽANA CENA
od 10,80 N din
na 7,20 N din

SAVA KRAJN
TOVARSKA DUNAJSKIH ODELJENJ

Obrtništvo v škofjeloški občini

Po sprejetem zakonu o obrtnih delavnicah samostojnih obrtnikov in odredbi o preverjanju strokovne usposobljenosti za opravljanje obrti leta 1964, se je število zasebnih obrtnikov v škofjeloški občini povečalo za 35 odstotkov. Ti predpisi so nameč prinesli nekaj novosti, ki omogočajo večji razmah zasebne obrti. Zato je občinska skupščina v Škofji Loki svojo zadnjo sejo posvetila predvsem problemom obrti.

Zelo zanimivi so podatki inšpekcijskih organov, v katerih vidimo, da nekateri zasebni obrtniki zaradi pomanjkljivih predpisov o ugotavljanju prometa dosegajo neupravičeno visoke dohodke. Da je ta trditev utemeljena, nam pove že naslednji podatek: leta 1966 je podjetje družbenega sektorja Krona z devetimi obrati plačalo 600.000 novih dinarjev prometnega davka, medtem ko je 25 privatnih gostilničarjev plačalo le 233.300 ND. Se bolj očitno so podatki o utaji prodanih količin pijač, ki so osnova za plačevanje prometnega davka. Tako so posamezni gostilničarji, ki bi sicer po količinah pijač morali biti skoraj enaki, prijavili zelo različen promet. Povrh vsega pa je občina zasebnim gostilničarjem, ki so vložili dolžena sredstva za zboljšanje poslovnih prostorov, zmanjšala davčno osnovo. Če že govorimo o neenakih razmerah poslovanja občnih sektorjev, moramo upoštevati tudi to, da ima družbeni sektor dosti večje družbene obveznosti do delovne sile. Privatni sektor pa včasih sploh ne

prijavlja vse delovne sile, niti osebnih dohodkov, ki jih izplačuje.

Ker zasebni gostilničarji tudi vodni prispevki plačujejo v sorazmerju s prometom, so tudi tu razlike občutne. Tako je podjetje Krona z osmimi obrati plačalo vodni prispevki, ki bi zadoščal za približno 77 privatnih gostilničarjev.

Po prodanih količinah brinja, suhih fig in sлив prek KZ Sloga in trgovskega podjetja LOKA pa lahko sklepamo, da je zavzela velik obseg neregistrirana žganje-kuha, saj od celotne proizvodnje žganih pijač, gostilničarji prijavijo le manjše količine. Na ta način prodajo velike količine žganih pijač, ne da bi plačali prometni davek.

Nic boljše ni stanje v privatem prevozištvu. Izmed skupno 31 registriranih tovornih vozil ima dovoljenje za opravljanje te obrti samo 10 oseb. Razumljivo, da drugi zaradi neplačevanja obveznosti, konkurirajo privatnikom in socialističnemu sektorju.

Inšpekcijski organi so od lanskega septembra do sedaj obravnavali 400 primerov nezakonitega opravljanja najrazličnejših cbri. Inšpektorji pa menijo, da je takih primerov v občini okoli 2000.

Prav zaradi teh nepravilnosti so škofjeloški odborniki menili, da z obstoječimi predpisi ni mogoče napraviti reda v tej dejavnosti. Vprašanje obrti bi lahko uredili le novi republiški predpisi, ki bi morali izenačiti dajatve zasebnega in socialističnega sektorja.

S. Zupan

Letna skupščina više šole za organizacijo dela

Število slušateljev raste

Največ se jih odloča za organizacijsko proizvodno smer

V ponedeljek je bila v Kranju redna letna skupščina više šole za organizacijo dela. Na seji skupščine so med drugim razpravljali tudi o učnem programu šole.

V Sloveniji je doslej diplomiralo na tej šoli 98 inženirjev organizacije dela. Trenutno pa je v prvem letniku 250 slušateljev in v drugem 355. Vseh aktivnih slušateljev je danes okoli devetsto.

Vsi ti podatki kažejo, da delovnim organizacijam ta šola zelo ustrezá, saj se je posebno po reformi vpis na njo zelo povečal. Največ slušateljev je do sedaj izbralo organizacijsko proizvodno smer. Približno polovica slušateljev pa si je izbrala organizacijsko-poslovno in organizacijsko kadrovsko smer. Udeleženci letne skupščine so v razpravi predlagali, naj bi šola poskrbela, da bi slušate-

lji po opravljeni prvi stopnji lahko nadaljevali šolanje na drugi stopnji. Hkrati pa naj bi v program uvedli tudi tuj jezik, ker je večina študijske literature napisana v tujih jezikih. Nazadnje pa so na skupščini tridesetim diplomantom podelili tudi diplome o uspešno končanem študiju.

Po končani skupščini je bil še ustanovni občni zbor društva inženirjev organizacije dela v SR Sloveniji. Na ustanovnem občnem zboru so sprejeli pravila, hkrati pa si je društvo zadalo nalogu, da bo preučevalo organizacijo dela in aktivno sodelovanje pri razvijanju organizacije dela v praksi, sodelovalo bo s tujimi institucijami, ki se ukvarjajo z uvajanjem sodobnih organizacijskih metod, pri izdajanju strokovne literature itd.

A. Z.

»Akcija je doživela polom - poraja se vprašanje ugleda in avtoritete občinske skupščine«

je dejal JOŽE GAZVODA, republiški poslanec, na občnem zboru občinskega sindikalnega sveta Jesenice, ko je obravnaval akcijo zbiranja sredstev za gradnjo osnovnih šol.

Občinska skupščina je namreč lani sprejela pripravočilo, naj bi vse delovne organizacije vsako leto po zaključenem računu odredile iz skladu skupne porabe po 8000 \$ din na zaposlenega za gradnjo osnovnih šol. Letno bi tako zbrali 80 do 90 milijonov \$ din in do 1970. leta bi lahko že rešili najbolj kritične primere.

Z delovnimi in drugimi organizacijami bi morali glede tega podpisati posebne pogodbe. In kakšen je rezultat te akcije po letu dni?

Od 133 delovnih organizacij jih je 56 vrnilo podpisane pogodbe za tri leta, 17 delovnih organizacij za eno ali dve leti. Skoraj polovica delovnih organizacij ni podpisalo pogodb ali pa sploh niso odgovorili. Namesto predvidenih 90 milijonov je sklad zbral do danes le 11 milijonov \$ din. Polom akcije je očiten. Pri tem se postavlja vprašanje, kaj so storili v svoji delovni organizaciji tisti člani občinske skupščine, ki tam delajo.

Če nekatere delovne organizacije zaradi svojih gospodarskih težav ne morejo plačati tega zneska, bi vsaj lahko o tem obvestili občinsko skupščino.

Jože Vidic

Redna knjižna zbirka Prešernove družbe

za leto 1968 bo izšla v drugi polovici meseca novembra. V redni zbirki so:

- KOLEDAR 1968**, ki ima to pot dvojno velikost knjig in je bogato ilustriran. Med drugim ima 12 večbarvnih reprodukcij priznanih domačih umetnikov.
- Miško Kranjec: IZ CESTE I. REDA, roman** — To je povest že starejše generacije mladine, med 16. in 18. letom. Roman načenja vprašanje moralne odgovornosti za nesrečo na naših cestah.
- Una Troy: SEDEM NAS JE, roman** — Irska pisateljica nam v tem mikavnem delu prikazuje vse mater s sedmimi nezakonskimi otroki in zaplete, ko jim ljudje po podobnosti določajo očeta.
- Venceslav Winkler: TISTI IZ ZELENE ULICE** (mladinska povest) — Pisatelj nam prikazuje življenje v eni naših mestnih ulic in vsa nasprotja pri starejših, razlike med besedami in dejanji. Otroci pa iščejo poti po svoje v življenju.
- Franček Bohanec: SLOVENSKA BESEDNA UMETNOST** — Avtor nam odkriva vrednost besedne umetnosti od nekdajnih dni do današnjih časov. Knjiga je tudi primeren pripomoček učencem osemletk in drugih šol.
- Članarina je 20 N din.
- Doplačilne knjige**
- Ing. Raoul Jenčič: MALI KMETIJSKI STROJI** — Knjiga nam svetuje, katere stroje, priključke in pomožne naprave naj kmetovalci uporabljajo in kako z njimi ravnajo, kdaj si sami pomagajo in kdaj naj prepuste popravilo delavnici.
- Vlada Marcon: S PLETILKO IN KVACKO** — Pleteni in kvačkani izdelki predstavljajo veliko modo. V knjigi je obdelana tehnika dela, kroji in vse pomanjkljivosti. Zadovoljuje pa tudi vaši želji po novih vzorcih.
- Andreja Grum: SODOBNO KUHANJE V DRUZINI** — Knjiga nas uvaja v uporabo tehničnih pripomočkov v gospodinjstvu, živilskih in industrijskih polizdelkov in upošteva vse prehransko bogate in okusne jedi. Knjiga je bogato ilustrirana.

Doplačilne knjige so do izida po 5 N din.

Vsako izmed knjig (razen koledarja) lahko dobite vezano v platno, če doplačate po 2,50 N din.

Po izidu bodo knjige 20 % dražje.

Zato pohitite z vpisom oz. naročilom pri poverjeniku Prešernove družbe ali pa v upravi.

Vabimo vse, ki bi bili pripravljeni širiti dobro in poceni kujigo, da se vključite v vrste naših poverjenikov. Naj ne bo delovne organizacije brez poverjenika Prešernove družbe.

O posebnem muzeju na Jesenicah

Potreba po posebnem muzeju revolucionarjev na Jesenicah je začela dozorevati pri nekaterih članih zvezne borcev že pred petnajstimi leti. V tistem času so člani komisije za zgodovino NOV v jesenškem okolišu začeli zbirati gradivo za bodoči muzej. Težje od zbiranja gradiva je bilo vprašanje prostorov. Zadevo so rešili na ta način, da so pri tehniškem muzeju Železarne Jesenice uredili poseben oddelek delavskega gibanja in NOB s stalno razstavo na okrog 80 m² razstavne površine. Sčasoma je oddelek uspel urediti zbirko dragocenih eksponatov, dokumentov, slik in letakov, ki že omogočajo ureditev večje razstave, kot je obstoječa, in to s področja delavskega gibanja, tako da bi glede gradiva že lahko v dostojni obliki predstavili tujim in domaćim obiskovalcem zgodovino Jesenice in okolice.

Vsek kdor ljubi svoj domači kraj, ljubi svojo domovino, njeni preteklost, sedanjost in dela za bodočnost. Zato so prizadevanja za stalno razstavo, ki bi prikazovala podobe Zgornjesavske doline, povsem razumljiva in upravičena. Sedanj prostori ne ustrezajo in bi lahko dejal, da je to muzej v muzeju (saj je redki običej ta kraj).

Glede prostorov bi morda kmalu našli zadovoljivo rešitev (skupno financiranje novega objekta ali pa prenovitev Kosove graščine). Toda problem prostorov se po mojem mnenju predstavlja v drugačni luči.

Stroški vzdrževanja in obnavljanja sedanjega oddelka delavskega gibanja in NOB, ki je v okviru Tehniškega muzeja Železarne, bremene Železarno. Zato nekaj lahko zanesljivo rečemo: brž ko bo oddelek v novih prostorih, ne bo več sestavni del Železarne in Železarna ga ne bo več financirala. Za Železarno je to morda res nepomembna vsota, ne bi pa tako več mogli reči, če bi oddelek moral financirati občinska skupščina ali pa iskati vire drugod. Samo to ne bi smelo povzročiti malodušja v resne in temeljene ambicije, da se sčasoma sedanji oddelek preseli na primernejše mesto.

Kakšen naj bo oddelek delavskega gibanja in NOB?

Ce že govorimo o človeku proizvajalcu in če ga hočemo kot takega ohraniti in rešiti pozabe, ga moramo ohraniti v celoti, v vsej njegovi ustvarjalnosti in borbi za obstoj. Z bogato železarsko in planinarsko tradicijo v Zgornjesavski dolini je obenem povezana tudi bogata tradicija boja delavcev in kmetov za obstoj in svoje pravice. Ce smo se že odločili prikazati razvoj železarstva na Gorenjskem z vsemi znanstvenimi raziskavami, smo prav tako dolžni prikazati tudi človeka kot nosilca gospo-

darskega razvoja — človeka domačina in tuje, rudarja, kmeta in gospodarja, bedo in bogastvo od davnih prednikov do današnjih dni. Pričazati moramo življenje rudarjev doma in na rudiščih, njihove navade, rudarske običaje ipd. Dolžni smo prikazati, kako je takrat rudar živel in njegov odnos do tovarniške gospode in duhovščine. Pričazati moramo, kako je dojemal tiskano besedo, prve knjige, časopise, Prešerna, Cankarja, Finžgarja in drugih. Poseben poudarek bi morali dati prikazu boja za državljanske in socialne pravice. Lahko bi še in še naštevali, saj je to del nas in naše preteklosti.

Prikaz borbe v letih okupacije, trpljenja občanov po raznih zaporih in taboriščih naj bi bila samo skromna odgovoditev in priznanje tistim, ki so v uporu zgoreli, da bi

mi lepše in svobodno živel. Pri tem ne smemo pozabiti, da je z Jesenic in njegove okolice 16 španskih borcev, 150 prvolorcev, 1200 partizanov, prek 2000 zaprtih, preganjanih, izseljenih in mučenih občanov. Prek 600 žrtv nazizma in 130 talcev nam dokazuje, da so Jesenčani dostojo sodelovali v borbi proti okupatorju. Pri vseh teh žrtvah pa ne smemo pozabiti dejstva, da so bile Jesenice že v stari Jugoslaviji in med vojno močna postojanka nemštva in pete kolone. S tem se vrednost žrtev samo stopnjuje, saj je bilo na Jesenicah težko delati ali pa se boriti prav zaradi potuhnjenosti tujih, sovražnih in zgrizenih nasprotnikov.

Zadeva, ki jo opisujem, bo v kratkem na dnevnem redu občinskega odbora ZZB NOV Jesenice.

Jože Vidic

Filmi, ki jih gledamo

VIVA MARIA-Jean Moreau in Brigitte Bardot, se zabavata v Mehiki. Tja ju je posredoval režiser Luis Malle, da bi z njima posnel filmsko komedijo. Izbral je nenavadni filmski par. Združil je igralki, ki vsaka zase pomenita simbol, mit in kup novcev v blagajni kinematografov. Jean Moreau je predvsem igralka, Brigitte Bardot pa francoska inačica filmske zvezde, ki manj igra, pa zato bolj razkazuje svoje telesne čare. Obe je postavil v eksotično okolje Srednje Amerike, dal je obema v roke puške, postavil ob njiju nekaj postavnih mož, ter posnel filmsko komedijo. No, Mallu ne bi mogli očitati, da filmskega medija ne pozna. Ne bi mu pa tudi mogli pripisati kakršnihkoli novosti, ki naj bi jih prinesel v zvočno komedijo. Njegov film še vedno s pridom uporablja gage, situacijsko komiko ter vse ostale komedijске značilnosti, ki so jih prinesli v film Chaplin, Keaton, Linder, Bratje Marx in ostali.

Malle ostaja v svojem filmu na ravni vedre filmske pripovedi. Uporablja kamero, uporablja montažo, kaže nam obe igralki. Tudi prenekatera zanimiva domislica nas

nasmeje. Celoten film pa pusti vtis poslikanega zabavnika, ki ga beremo in prelistujemo v večernih urah.

KROG LJUBEZNI — Roger Vadim opisuje ljubezen — Ne moremo mimo tega, da je scenarij za film napisal Jean Anouilh. Ta izrazito gledališki pisek, je filmu nadaljno dvorezno uslugo. Napisal je duhovite dialoge, obenem pa skoraj pozabil, da piše za film ni ne za gledališče. To je zavedlo tudi Vadima. Posnel je film, verno prenesel na platno Anouilhovo zamisel in nič več. Da, izbral je celo vrsto lepih igralk od Ane Karine do Jane Fonda, skrbel za zanimive kompozicijsko čiste kadre, ter posneti material spremetno staval v zaporedje.

Kljud temu, in napaka je v scenariju, pa ostane film nezaključen, nehomogena celota. Bolje bi bilo, če bi Anouilh svojo zamisel prenesel v gledališče. Na odrbi bi verjetno gledali **Krog ljubezni** z večjim zanimanjem in tudi s smehom.

Edino, kar filmu ne gre odrekati, so dialogi. Skoraj, da je zaradi njih film vreden ogleda.

B. Sprajc

Slovesnost v Lomu

Pionirji osnovne šole Lom pod Storžičem so imeli v soboto v gosteh člane bivših slovenskih partizanskih kurirjev in predstavnike podjetij Termika, Tobak, Državna založba Slovenija in Šport oprema iz Ljubljane ter Gozdnega gospodarstva iz Kranja. Ne dolgo tega je namreč poteklo leto dni, kar so te organizacije prevzele patronat nad pionirskim od-

redom partizanske vasice Lom, ki je ob tej priložnosti tudi prejel naziv kurirske postaje na Lomskem področju med NOB G-34.

Sobotno srečanje v Lomu, ki je poteklo v zelo prazničnem razpoloženju, so pionirji obogatili z lepim kulturnim programom. Domeni so se, da bo tako srečanje odslej redno vsako leto.

Učenci poklicne šole pomagajo graditi

Aktiv mladinske organizacije na poklicni šoli v Škofji Loki je vključil v svoj letni program dela med drugim tudi razne delovne akcije. Za prvo takšno akcijo je predvidel delo pri napeljavi vodovoda za mesto Škofja Loka. Vodovod bo dolg 15 kilometrov in bo položen od Hotovlj v Poljanski dolini do Škofje Loke. Doslej so to delo poleg delavcev podjetja Tehnik iz Kranja opravljali člani JLA iz Škofje Loke.

V četrtek in soboto pa so jih zamenjali učenci poklicne šole iz Škofje Loke. V dveh dneh se je izmenjalo 100 učencev. Njihova naloga je bila kopanje jarka za polozitev cevi v Poljanah. Delo jim je kljub strmemu terenu in težki zemlji šlo dobro od rok. Ker pa je dolžina vodovoda precejšnja, bo treba opraviti še mnogo del, preden bo voda pritekla v Loko.

Aktiv mladinske organizacije na poklicni šoli v Škofji Loki meni, da bi bila gradnja tega vodovoda zelo primerna delovna akcija tudi za aktive drugih šol II. stopnje na Gorenjskem.

Kolesarsko tekmovanje v Kranju

Občinska komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu bo v okviru 25. obletnice pionirske organizacije izvedla v nedeljo v Kranju kolesarsko tekmovanje šolske mladine v varni, pravilni in spremnostni vožnji. Tekmovalci bodo odgovarjali tudi na vprašanja iz prometnih predpisov za kolesarje.

Tekmovalci bodo razdeljeni v dve skupini. V prvo skupino bodo razporejeni kolesarji od 10. do 12. leta starosti, v drugo pa od 13. do 15. leta starosti. Tekmovanje se bo začelo ob 9. uri dopoldne na parkirnem prostoru pri domu gasilcev v Kranju.

Na tekmovanje lahko priđe tekmovalci z navadnimi in pony kolesi, ki morajo biti opremljena po veljavnih predpisih. Tekmovanje bo izvedeno za ekipe in posameznike. Ekipa steje tri člane, vsaka šola pa lahko pošlje na tekmovanje dve ekipe iz vsake skupine. Če šola ne more poslati celotne ekipe, lahko pošlje posamezne tekmovalce.

Doslej je svoje ekipe prijavilo 9. šol, organizatorji pa računajo, da se bo do petka, ki je zadnji rok, prijavilo še nekaj šol. Skupno je torej doslej prijavljenih 30 ekip, torej 90 tekmovalcev.

Organizator je pripravil za najboljše ekipe in posameznike tudi praktične nagrade.

Ljudje

Izraelski premier Levi Eškol je v enem izmed svojih zadnjih govorov izjavil, da želi, da bi se povečalo priseljevanje Židov iz zahodnih držav, da bi tako naraslo prebivalstvo »Velikega Izraela«, v katerega se vključujejo tudi okupirana arabska ozemlja.

Ceprav je bilo že večkrat govor o izraelskih ozemeljskih pretensionih, pomeni ta izjava najodkritejšo potezo s strani Izraela v zadnjem času. Takšno stališče nam končno tudi pomaga, da realnejše gledamo na arabsko od-klonilno stališče do Izraela (nepriznavanje), saj kot kaže, Izraelci sami podpihujemo najnestrpnejše nasprotnike v arabskih vrstah. Ob govorjenju o »Velikem Izraelu« postaja namreč razumljivejša politika, ki je v bistvu vsebovana v besedah »mi ali eni«.

Krvavo rojstvo Velikega Izraela

Zadnji dogodki na Bližnjem vzhodu potrjujejo domneve, da še ni vse skupaj končano, da položaj še ni dosegel svojega dramatičnega vrha. Vse nameč kaže, da se Izrael pripravlja zopet na vojno in to sedaj že bolj ali manj odkrito s parolo po »Velikem Izraelu«.

Ameriška VI. flota je sporočila, da je izraelski rušitec Eilat večkrat prekršil egiptovske teritorialne vode. Če lahko verjamemo komu, potem lahko Amerikancem, kot najtesnejšim izraelskim zaveznikom, ter se tako prepričamo, da pomeni potopitev Eilata v bližini Port Said-a res le obrambno akcijo ZAR.

Po tej potopitvi se je Izrael odločil, da kaznuje (našim narodom) še sedaj v spominu podobne povračilne akcije to svoje neuspelo izvajanje v egiptovskih vodah. Izraelska letala so napadla rafinerijo naftne v Suezu. Požar, ki je izbruhnil, je bil viden daleč po svetu, zakaj se pripravlja.

Na kaj se Izrael pripravlja sedaj, ko smo izvedeli, da je začel s koncentracijo svojega vojaštva v Sinajski puščavi še pred obema »incidentoma«. Na kaj se pripravlja sedaj, ko njegov ministrski predsednik odprtov je govoril o »Velikem Izraelu«, ko govoril, da potrebujejo dotok Židov za sam

Izrael in »za mesta, v katerih nas sedaj ni, nosijo pa biblijska imena«?

Svetovna zgodovina pozna že nekaj primerov rojevanja »velikih držav«. Vsako takšno »rojstvo« je potegnilo za seboj ubijanje in trpljenje. Po vsakem »rojstvu« so ljudje po vsem svetu zagotovljali, da je to zadnja vojna... Morda smo le prečrnogledo napovedali razvoj dogodka. Morda. Danes nam ob vsem tem lahko ostane le tolažba, da v zgodovini zmagoje dobro nad zlimi (pa čeprav kot v pravljici), da napredek zmaguje nad reakcijo (pa čeprav je včasih potrebno za to več in drugič manj časa).

Pred svetom je nastalo vprašanje: kolikšno bo to kravovo rojstvo Izraela, kdaj bo prevladala realna presoja?

P. Colnar

in dogodki

Večer na Kokrici — sproščen, vesel, družaben

»Ljudje radi pomagajo in sodelujejo v krajevni skupnosti, če vidijo hiter in koristen uspeh«, pravi predsednik KS Peter Finžgar

Zadružni, kulturni, gasilski domovi, klubske in društveni prostori. Koliko teh je po naših vasih! In, žal marsikje, malo obiskani. Toda na Kokrici pri Kranju je precej drugače — vsi so enotni. Čez dan, zlasti v popoldanskih urah, je staro in mlogo po raznih izkopih za urejevanje vaških cest, zvečer pa se prav tako zberejo v prostorih kulturnega doma dijaki, kmetje, tehnični delavci, profesorji... Nekateri pri kartah, nekateri za ponoven poskus sreče z zračno puško, za dvoboje na črnobelih poljih, pred TV ekranom... Vsakogar nekaj veseli in za vsakogar je tu možnost in prostor.

Kokrica, dobre 3 kilometre iz Kranja, je bila nekči izrazito kmečka vasica. Danes se je razvila v pravo predmestje, v delavsko naselje. Tudi v ostalih naseljih, kot so Sračovlje, Tatinci, Bobovk in Ilovka, ki so v tej krajevni skupnosti, je duh novega časa močno spremenil okolje, življenske razmere in ob tem tudi njihove običaje.

Ceprav imajo Kokrčani obsežen program svoje dejavnosti — prekop Vrtelce na Rupenščici; posipavanje potov, urejevanje parkov, elektrifikacija vzhodnega dela Kokrice, izgradnja kegljišča in druge, pa vendar te mrzle je-

senske dni hitijo preurejevati kulturni dom in urejevati pokopališče.

Kokrčani imajo lep gasilski dom. Pred leti so ga uredili. Ne zaman. Skoraj vsak večer so razsvetljena okna. Hkrati pa imajo tudi velik kulturni dom, prav tako zgrajen po vojni. Tam je še živahnejše. Zlasti v popoldanskih v černih urah. Kar pretesno je postal. Zlasti pevci, ki imajo že dvajsetletno tradicijo, niso imeli kam. Zaradi vaj, dvakrat redno na teden, so se drugi pritoževali. Pevci so se hitro odločili. Nekaj pomoci so dobili pri občinskem svetu Svobod. Gleda dela pa so kar sami rešili. Franc Kristan je obljudil vsa zidarska dela. Tepina za elektrifikacijo in instalacijo, Dežman za pleskarstvo, trije za mizarska dela. Vsakdo kar pač zna in zmora. Tako, s pomočjo drugih, pevci te dni z vnero delajo. Iz velike dvorane bodo napravili še dva prostora, nad dvorano pa še balkon. Za 29. november bodo končali in povabili občane na prireditve. Tako so obljudili.

O pokopališču je bilo med ljudmi na Kokrici veliko besed in tudi nezadovoljstva v zadnjih letih. Tako kot v Stražišču in marsikje. Na Kokrici ni bilo več prostora. Pokopavali so v Predosljah, v prihodnje pa naj bi v Kranju. Niso se strinjali s tem.

Z anketo so prevzeli obveznosti, da si po potrebah in predpisih uredijo po svoje. Lotili so se. Toda obveznosti niso majhne. Celotno delo bo veljalo več kot osem milijonov. Seveda starih! Vsaka družina se je obvezala za 55 tisočakov ali 45, če zraven še opravi 70 ur dela. Dve leti je že tega. Skoraj vsi, preko 80 odstotkov jih je, ki so brez besede delali in poravnali. In ob tem sodelovanju občanov, so dela že skoraj končana. Razširili so pokopališče, uredili mrlisko vežo z vsemi pritiklinami in sanitarijami

Peter Finžgar

in tekočo vodo. Spomladi bodo le še dodali pripravljene obloge iz marmorja.

Ob ogledu njihovega dela, ob pogovoru z občani, zlasti pa s predsednikom krajevne skupnosti Finžgarjem in povodnjem Strnišem, ki niti zdaj ob berglah ne popusti, je prijetno presenetilo sodelovanje mladine. Zvečer je v kulturnem domu veliko mladih. So pri šahistih, strelčih, dramatičnih sekocij, pri pevcih, da plesne vaje in samostojne mladinske prireditve niti ne omenjam. Celo »električarji« (tako šaljivo pravijo mladim z električnimi kitarami!) so zdaj ustanovili svoj ansambel in v kulturnem domu so jim že določili ustrezni prostor za vaje. Najzanimivejša pa je pri tem izjava, da zdaj, ko je v kulturnem domu toliko privlačnih oblik zabave in razvedril, so ceste razsvetljene, ni pri pomb gleda mladih. Pred leti so se vaščani dostikrat pritoževali in zgražali, češ da mladina zvečer zahaja v gostilno, da razgraja po cestah in podobno. Zdaj, kot pravijo, so vse také neprijetnosti izginile.

Tak je večer na Kokrici — sproščen, vesel, družaben. Skorajda bolj kot v Kranju. Kokrica je tako rekoč med mestom in vasjo in prav zato v nekih primerih »ne tič, ne miš«. Vaščani smo samo zato; pravijo šaljivo, da si moramo vse sami urejevati. Meščanom tega ni treba. Kranjčani pa smo po vseh drugih merilih.

Naj bo tako ali drugače. Res pa je, da so glede take složnosti, dejavnosti in tudi uspehov lahko veseli — celo ponosni.

K. Makuc

VELIKA JESENSKA KNJIŽNA

Založba MLADINSKA KNJIGA
do 10. decembra 1967
Znižanje cen knjigam do 75 %

RAZPRODAJA

Knjige lahko nabavite v poslovalnici Mladinska knjiga, Kranj, Maistrov trg 1.

Beli pajek

Mlada žena je nehote prisluhnila in za trenutke je z njenega obličja izginila trda, odbijača poteka. Odgovor se ji je zdel čisto pameten in Iz lastne izkušnje je vedela, da je pravilen. Svojčas je sama prislala v popolnoma drugega okolja v tak obrat in zvili se vanj res ni bilo tako težljivo.

»Ne verjam tudi, da bi vam odgovarjali pogoli, je nadaljevala v hladnem poslovjem tonu. »Več kot sedem funtov na teden za to mesto ne bi mogla žrtvovati.«

Zatrdno je pričakovala, da bo s to njeni izjava konec razgovora in je zato ponudila celo en funt manj kot je bila spocketka dolblača za to mesto. Toda nadvse se je začudila, ko je Hubbard z rahlom naklonom glave molče pristal tudi na ta pogoj in začutila, je da je spet podlegla. Možak je bil gladek in vztrajen in če bo te svoje lastnosti prav izkoristil tudi v poslovjem življenu, utegne res biti dober delavec. Tudi priporočila priviloglavnice so se glasila v tem smislu in če bi bil pojava povprečnega tipa, bi ne okleva la niti trenutki. Tako pa je nekako izstopal iz okvira. Nastavljenca s tako vpadijo zunanostjo in s takimi oblikami v občevanju ni mogla rabiti. Osebje bi za njegovim hrbtom najbrž zavilko ali se pomenljivo drezalo v bok, pa tudi sama bi v občevanju z njim najbrž ne zmogla tistega kratkega tona, ki ga je bila doslej vajena v občevanju s svojimi nastavljenji. To je bilo merodajno in ko ga je nekaj posmehljivo še enkrat

premerila od glave do pete, je sklenila sprengoviti odločilno besedo.

»Mr. Hubbard, če bi imela luksuzen hotel ali sicer kakovo veliko podjetje in bi iskal reprezentanta bi si mi zdeli zelo pripravljen. Toda jaz potrebuje preprostega delavca, ki nikakor ne bi smel segati prek ovkira moje hiše. Mogče me boste razumeli. Žal mi je...«

Ni povedala vsega do kraja, ampak je vstala in tako nakazala, da je pogovor zanj zaključen.

»Mr. Hubbard, naš tajnik in disponent, je kraljev predstavila Mrs. Irvine. »Odvzel vam bo del vašega dela, kar boste nedvomno z veseljem pozdravili.«

Gospodinja Babberly je presenetljivo sporočila sprejela z zanesenim pogledom.

Mrs. Irvine ju je odslovila, ko pa sta oba že krenila proti vratom, se je domislila še nečesa. »S prostorom smo precej na temes, zato skušajte urediti svoj delovni prostor v sobi gospodinji Babberly. Bo še nekako,« je dejala Mr. Hubbard in na ustnicah ji je zaigral škodoželen smehljaj. Konstanca pa je ta hip v mislih prosila svoje šefinjo odpuščanja za vse, kar je kdaj mislila in govorila hudega o njej in tega je bilo kar precej.

Takšen je bil sprejem Ralfa Hubbarda v podjetje »Pri tisoč rečeh.« Toda že naslednjega pondeljka je začela lastnica nestriporočila do takoj v jazu pri dejavnosti novega nesleben način priskočil na pomoč, je v resnici morala biti hvaležna in res je bilo tudi, da mu je bila obljubila, da bo upoštevala njegovega varovanca. Se včeraj je zaradi tega telefončno govoril z njo in ji tega ponudnika toplo priporočal, da se je kar čudila. Gotovo mu je bilo mnogo na tem, da bi dobil službo in če bi odrekla, bi ga nedvomno uživala.

»Mr. Wilkens vas je res priporočil,« je dejala končno in dvignila glavo, »in rada bi mu ugodila. Če torej želite dobiti name-

stitev samo po zaslugu te okoliščine,« je nadaljevala z žaljivo odkritostjo, »lahko v podobljajočih nastopite. Delovni čas je od osmilih do devetnajstih s poldrugourno prekinjivo opoldne. Svoje posebne dolžnosti boste spoznali postopoma.«

Spet se je samo molče priklonil in Mrs. Irvine je pozvonila.

Hitro in uslužno kot še nikoli je gospodinja Babberly že v naslednjem trenutku planila v sobo.

»Nikoli bi si ne bil misil, Mrs. Irvine, da bodo take stvari vplivale na vas,« je odvrnil in si ravnodušno oblačil rokavice. »Misil sem, da šteče moža za zaupno mesto, kot ste anonsirali. Tak pa mislim, da sem in zdaj, ko vem, da se spotikate nad dooločeno zunanjostjo, bi vzel z račun tudi to, čeprav se najbrž potem ne bom potučil tako dobro.«

Morda pa bi le poskusil z menoj. Mr. Wilkens mi je obljubil, da se bo osebno zavzel zame in misil sem, da je to storil,« je z vprašajočim pogledom priporočil.

Mladi ženi se je zdel ton, v katerem je govoril z njo, preden, toda ime dr. Wilkensa jo je nadanoma spravilo v zadrgo. Temu možu, ki so ga štel med najuglednejše trgovce Cityja in ki ji je bil že večkrat na najbolj nesleben način priskočil na pomoč, je v resnici morala biti hvaležna in res je bilo tudi, da mu je bila obljubila, da bo upoštevala njegovega varovanca. Se včeraj je zaradi tega telefončno govoril z njo in ji tega ponudnika toplo priporočal, da se je kar čudila. Gotovo mu je bilo mnogo na tem, da bi dobil službo in če bi odrekla, bi ga nedvomno uživala.

»Mr. Wilkens vas je res priporočil,« je dejala končno in dvignila glavo, »in rada bi mu ugodila. Če torej želite dobiti name-

stitev samo po zaslugu te okoliščine,« je nadaljevala z žaljivo odkritostjo, »lahko v podobljajočih nastopite. Delovni čas je od osmilih do devetnajstih s poldrugourno prekinjivo opoldne. Svoje posebne dolžnosti boste spoznali postopoma.«

Nekaj čudnega pa je bilo, da jo je ta njeva spremstven in ustrežljivost kar nekam jezila in dražila.

Samoobsebi umevno je, da boste korespondenco morali opravljati v bodoče sami, je dejala, »jar vam bom vedno dajala le kratke napotke.«

Se bolj jo je jezilo, ker je vsajena navodila in pripombe sprejemal z rahlim kimajem, kakor pa bi bila ogorčena, če bi bil spregovoril le eno odvišno besedo, tako mu je zamerila, da je molčal kot riba.

»Kakšne šole pa imate?« je naenkrat heta vedeti, pri tem pa ravnodušno brskala po papirjih na svoji pisalni mizi.

»Sedem let sem bil v Oxfordu,« je odgovoril.

»Se to!« je rekel s čudnim naglasom in okrog lepih ustnic so se ji nabrale gubice.

»Za nastavitev posebnega pomembnika sem se odločila iz posebnih razlogov,« mu je pojasnila. V navadnih okoliščinah bi bilo mesto, ki ga zavzemate, pač odveč, toda žal se ne morem posvečati podjetju tako kot bi bilo potrebno. Večkrat se pripremi, da moram izostati po več ur in za ta čas bi rada imela nekoga, ki bi me zastopal in ki bi se nanj lahko zanesla. Moji uslužbenci so sicer v splošnem strokovno podkovani in delavljali vendar pa je nadzor potreben. In samo z gospodinji Babberly v tem oziru ne bi želela razčutati. Na vas bo torej, da si že od prvega dne dalje pridobite potreblno avtoritet.«

(Nadaljevanje)

gorenjski kraji in ljudje ● gorenjski

V prvi razred me je spremljala stará mama

Star sem bil sedem let in treba je bilo v osnovno šolo. V tisto šolo, ki je še danes v Kranjski gori. Takrat je bila petrazrednica, imela pa je tudi tri ponavljajalne razrede. Kdor ni šel naprej v gimnazijo, meščanski ali druge srednje strokovne šole, je nadaljeval šolo v istem razredu, imel pa je pri ponavljjanju bolj življenski pokuk. Pouk v ponavljajnih razredih se ni začel 10. septembra kot v drugih razredih, ampak še sredi oktobra. Starši so namreč potrebovali otroke za delo na polju, predvsem pa za pašo. Kot sem že dejal, je šola v Kranjski gori stala ravno tam, kjer stoji še danes. V poslopu so bili samo trije razredi — dva v pritličju, tretji pa v prvem nadstropju na zahodni strani stavbe. Nasproti tega razreda, na vzhodni strani, pa je stanoval nadučitelj. Tako smo takrat imenovali šolskega ravnatelja. Bil je to Leon Knap, že starejši možkar. Čeprav je bil videti

strogo, smo ga imeli radi. Če nekaj staršev. Učiteljica Vera se še prav spominjam, so bile na šoli tri učiteljice in župnik, ki se je takrat tudi priševal k šolskemu zboru. Verouk je bil namreč obvezan predmet. Telovalnice ni bilo, sicer je pa tudi še danes nimajo. Namesto telovalnice smo šli v naravo, se smučali in sankali. Sicer pa se je vsakdo doma dovolj natelovalil, ker je moral nositi mami drva, vodo — takrat še ni bilo vodovalova — postlati živini, pomesti ulice, delati na polju in tako naprej. Kako je bilo z mojim začetkom v šoli.

Muslim, da je bilo to 10. septembra 1929. leta. Se danes je navada, da gredo mamice vsaj prvi dan z otrokom v šolo. Tudi takrat so šle. Z menoj je šla stará mama Liza. Učiteljica Vera je toverjetno pričakovala, zakaj skočila je za menoj in me še uspela ujeti za rokav. Vendar se ji ni sem kar tako pustil. Mahal sem z rokami, brcal, vpil. Nisem se mogel potolažiti, da bom moral biti sam v šoli, brez stare mame. Učiteljica Vera je moral prekiniti pouk in me odpeljala v prvo nadstropje k nadučitelju Knapu. Tam je bila tudi ostala pri meni. Razumljivo, da je lahko sedlo v te klopi tudi

Pesnica iz Retenj

Marija Hlebčer

Redki so danes ljudje na Gorenjskem, ki s preprosto domačino in na trenutke trdo gorenjsko govorico povedo svoja doživetja s preteklih in polpreteklih dneh v verzih. Ne samo, da bi jih težko nashi med mladimi, tudi med starejšimi jih ni dosti. Vendar pa vsi, kar jih pač je, na pre-

prost način nadaljujejo iz preteklih časov pri nas dobro poznano ljudsko umetnost.

Malo jih je škoda bi jih bilo pozabiti.

Ema izmed teh je tudi Marija Hlebčer iz Retenj 26 pri Tržiču. Rojena je bila 31. januarja 1887 in je le tri leta hodila v šolo. Nohote se zanimala njeni pesniški nadarjenosti.

Prvi pesem je napisala, ko je bila starca 17 let. Njeno življenje je bilo trdo. Imela je osem otrok in mož, ki je pred 16 leti umrl, je bil čevljar.

»Retnje je prav dolga vas, do neje se pride prav počas. Cesta navzdol se v »graben« vije ter v Babjo vas navzgor zavije.«

Hišice ob cest' stoje cvetice lepe jih krase. Zato le pridi v našo vas, da videl boš ta lepi kras.«

Retnje je res prav dolga vas. S sodelavcem-fotoreporterjem Francem Perdanom svä porabila precej časa, da sva naša hišico, kjer je bila rojena in živi še danes Marija Hlebčer. Imela sva srečo. Bila je doma. Da, prav srečo, ker klub osemdesetim letom je Marija Hlebčer še zelo živahna. Noge jo še prav dobre držijo. Pravzaprav bi še marsikoga, ki je mlajši od nje, prekosila v hoji. Pred kratkim pa je pri sosedu še sama oluščila pet voz koruze.

Tibio in kot v opravičilo je zamrmlala nekaj o tem, da

nima pospravljeno, ko sem vstopil. Potem pa je bila takoj pripravljena za pogovor. Pripravljala pa je pesem za pesnijo. Žal nima več zapisan, ker se jih je precej pogubilo. Nekaj jih je sicer pozabil, vendar jih še veliko zna na pamet. In še danes, če nanese prilika, kakšno sestavi. Napisati pa jih ne more več, ker je videl precej opešal.

Zanimiv je napisala, ko je bila starca 17 let. Njeno življenje je bilo trdo. Imela je osem otrok in mož, ki je pred 16 leti umrl, je bil čevljar.

»Retnje je prav dolga vas, do neje se pride prav počas. Cesta navzdol se v »graben« vije ter v Babjo vas navzgor zavije.«

Imeli so tri krave, prasičje in dober hektar zemlje. Trdo je delala, zraven pa skladala pesmi. Če ni mogla spati, je malo pomisila in že načinila pesem o poroki, prazničku, o smerti, srečnemu družinskemu dogodku itd. Bile so žaljive in žalostne.

»Dekleta retenske so kot vijolice, so kot višnjev cvet, če hočeš ti katero imet' Fantje pa korajni so, se prav nikogar ne bojo. Če zašel boš ti v našo vas, okusil boš ta lepi špas.«

Pripovedovala nama je o svojem življenu in kar mognede povedala kakšno pesem. Pri tem pa je ne prenehomila z nogo udarjalata ritem pesmi. Povedala je tudi, da

je danes vse drugače — bolj moderno. Včasih smo hodili prati perilo na vodo. Nič kolikor je nesla perilo na breg Tržiške Bistrice. Priponila je tudi, da ima več kot si let staro omaro, vendar pa je ne mara zamenjati za nobeno drugo.

Zivo se spominja dogodka, ko je v Krize prišel predsednik Tito. Tudi takrat je kar mimogrede sestavila pesem. Pravi, da je takrat predsednik Tito zelo resno poslušal.

Prvi pesem je napisala, ko je bila starca 17 let. Njeno življenje je bilo trdo. Imela je osem otrok in mož, ki je pred 16 leti umrl, je bil čevljar.

»Retnje je prav dolga vas, do neje se pride prav počas. Cesta navzdol se v »graben« vije ter v Babjo vas navzgor zavije.«

Film Doktor Živago in Bozorg Pariz sta bila med najbolj uspeli filmi v letosnjem sezoni v Parizu. Prvega, ki je filmska verzija znanega ruskega pisatelja Pasternaka, si je ogledalo 702.200 ljudi, filma Bozorg Pariz pa 672.750 ljudi.

Prav ničesar ne vedo o njegovi vsej, vseeno pa mu povzroči zopet težke ure predsmrtnega strahu s samim seboj, kako bi ga vsaj navidez premagal in v usodenem trenutku pokazal, kako znajo umirati boljševiki.

Potem se zopet ukvarja samo s

kako ga bo zaskelelo,

ko ga bodo prebile kroglice.

»Morda ne bo niti tako hudo, kaj

me je zaskelelo, ko mi je

uglavu si odgovorja: »Seveda,

ne! Samo zaskelelo me bo. Nebo, zemlja in vse se bo spremenilo v blisk, potem pa ne bo ničesar več. Seveda, če bodo dobro merili in me pravilno zadele, da bom v trenutku mrtve.«

Tako razmišlja in se muči ves popoldan, dokler ne zasliši predtaboričnimi zapori korakov.

»Prihajajo?«

Da. Ustavili so se.

Potem sliši zapah, ki ga odstranjujejo.

Vrata se naglo odprejo.

»Strafgangene Jakob Urschitz!« zagleda nekoga podoficirja in stražarja z obajonetimi puškami.

»Jawohl, Jakob Urschitz!« dvigne glavo, težko kakor iz zelenega kamna, in pogleda podoficirja naravnost v oči. (»Posrečilo se mi je skriti strah,« pomisli.)

In s prav takim pogledom pogleda obajonetene vojake in išče med njimi desetnika in druga dva znana stražarja; a jih ni med njimi.

»Ze včeraj smo vedeli, da te nismo ustrelili ali obesili. Kdor pride v roke Möweju, ta dobri lahko še potni list za nebesa. Tudi tebe to čaka, le da ti nismo holzeni zadnje noči življeno. Vidiš, da zemelj še po žganju, ker um velod, kaj te čaka.«

Na Jakobovem

Pozabljeni pesnik — Jožef Žemlja

Pred kratkim sem bil v Vrbi. Opravek, povpraševanje po Finžgarjevi korespondenci, me je pripeljal tudi v dom slikarke-amaterke Julke Žemlja, ki je hkrati tudi pesnica, seveda bolj za domačo rabo. Bral sem nekaj njenih verzov... in tako imenovanih »ženitovanjskih pisem« — vse pa me je prepričalo, da rod ljudskih pevcev pri nas še ni izumrl.

BLIŽNI ROJAK

Pogovor pa se je zasukal potem na pozabljenega pesnika Jožeta Žemlja, ki je po neposrednem rodu Julkinemu soprogu praprastric. Zakaj o njem ne spregovorim, saj je bil vendar Prešernov sodobnik in sofaran iz bližnje Breznice? To je bilo njenovo vprašanje, meni pa naloga za ta zapis.

Zares, pesnik Jožef Žemlja (1805—1843) je po krivici padel v temo pozabe. Že kot mlad semenščnik je začel pesnikovati in vneto poslušati Metelkova jezikoslovna predavanja. L. 1831 je poslal iz Žužemberka, kjer je kaplanoval, uredniku Mihi Kastelicu prve prispevke za njegovo Čbelico. Sprva je pesmi podpisoval le z dvema zvezdicama, pozneje pa s celim imenom.

Seveda Žemljeva verzifikacija ni bila tako gladkotekača in globoka kot Prešernova. A mož se je le pošteno trudil pri oranju naše pesniške leidine.

V tretjih bukvicah Čbelice je priobčil »Gorenjca« in »Dolenjca«. V gorenjski je vriskaje zapel:

Zidane volje prepevam

*veselo,
žvižgam, brizgam lepo v dva
cepá,
zato odseda se vsako mi delo,
tič, korenjak sem, vse rado
me 'ma!*

V pesmi, kjer opeva dolenske rojake pa v sreči drobi:

*Veseli otroci, ženica,
potrebe nám bati se ni;
razlega se v družbi zdravica,
pozabljeni muke, skribi!*

V petem zvezku Čbelice pa se Žemlja kot pesnik še bolj zresni. Tudi podpiše se že kot samozavesten mož, ki ve, da nekaj zna.

Dvoje izmed teh pesnitev nas res kar impresionira, »Luna« in »Samotar« (kanciona). Prispodobe so mu že prav pesniške: luno videt pomlajeno; srce na svetu je ledeno; mlaja rog srebrni; ne skrije zlato sonce se nikoli; samoto tovaršico si izvoli; odtegne hrupa se zmotnjavam; hoditi na rajišča ni mu dano; glas slavca, kosa najsladkeje strune; svit srebrne lune; večerne zarije škrlat rudeči; studenca beg po travniku širjavi in pod.

SEDEM SINOV

Vsekakor pa se je Jožef Žemlja šele prav uveljavil kot pomemben literarni dela-

vec s pesnitvijo v 41 kiticah »Sedim sinov« (povest u psmi). — Gotovo je Prešernov Krst pri Savici, ki je izšel 1. 1836 v posebni knjižici, tako navdušil Žemljo, da se je tudi sam odločil, napisati povest v verzih. Snov je vzel iz Gajeve Danice, ki je 1. 1835 priobčila v nevezani besedi povest Sedem sinov Mikičevih. — V stancah zloženo pesnitev je Žemlja izdal 1. 1843 v posebni knjižici (velikost 10 × 15 cm) na 44 straneh. Pesnitvijo je dodal še »slovenčo elegijo g. Graya, iz angleškega ravno v tisti meri zdejal Jožef Žemlja, Ambroški vikari v Krajni. Kratka vsebina pesnitve: hrvaški ban Mikič ima vse, kar si poželi — le žena mu ne more in ne more roditi otroka. Pred graščino pride nekoč beračica, mati trojčkov. Grofica ji prošnjo za pomoč otrokom surovo zavrne, češ, kaj laže, trojčkov še ni rodila nobena žena.

*Poberi se, lažnivka, preč
spred mene,
pod soncam mater take ni
nobene!*

Mož grofičin mora potem iti na vojsko v daljne kraje, žena pa med njegovo odsotnostjo porodi sedmoro, sedmero sinov! Od sramu ukaže dekli, naj jih šest utopi v potoku. K sreči pa se prav tedaj vrne z vojske ban Mikič in zve od preplašene dekle ženino namero. Skrivaj da vseh šest sinov vzgojiti prav tako kot onega, ki mu ga je žena pokazala kot edinega sina. Ko dorastejo »pod soncem gorših ni jih korenjakov.« Potem jih ban nekoč vse povabi v gosti in pred zbranim dvorom vpraša ženo, kaj zaslubi tisti, ki bi želel smrt tem mlađeničem.

Zena odgovori:

*Ki tih sokolov hotel kri bi
žreti,
to uro smrti mogel bi
umreti!*

»Ta krvolok si ti!« in ban hoče zabosti svojo ženo. Tedaj priskoči vseh sedmoro sinov in preprosi očeta, da materi odpusti. »Soiza mu potok po obrazu Ije.« Pesnitev konča:

Imena sedmerih sinov pa so bila: Simon, Bosan, Tomo, Djoko, Distro, Juraj in Mitar.

Žemljevo pesnитеv so mnogi sodobniki zelo hvalili, četudi je spričo Prešernovega »Krsta« le nekoliko spremenjša metrična naloga. Vendar pa je bil Stanko Vraz iskreno navdušen; balada se mu je zdela »napojena poetičkom vatrom, duhom sloge i ljubavi bratske ilirske.«

CENZURNE ZMEŠNJAVE

Avstrijska cenzura sredi prve polovice preteklega stoletja ni bila kaj posebno načelna. Dostikrat so jo vodile osebne simpatije ali antipatijs, še pogosteje pa je bilo v njenih odločitvah čutiti boj

dveh cerkvenih struj: janzenistov in protjanzenistov.

Profesor France Kidrič je spričo teh razmer in takih trenj, kar veselo povedal.

»Pogumom pisatelju, ki je vodil o tem račun, ter poznal tudi hojo po ovinkih, si je utegnil nakloniti v trenjih z malenkostno in pogosto boriranjo (topoglavo) cenzuro izjemoma tudi užitek uspelega trika... — Prešeren, ki je izza 1. 1834 imel sloves, kako zna cenzuro voditi za nos, je slavil več takih zmag. — Vsaj enkrat pa se je posrečil poskus tudi njegovemu za pet let mlajšemu brezniškemu rojaku Jožefu Žemlji.«

Ker je bil Jožef Žemlja duhovnik, je gubernij predložil rokopis njegove pesnitve »Sedim sinov« dne 18. maja 1841 in izjavil škofu Wolfu. Že 3. junija je škof glede pesmi pisal guvernerju baronu Jožefu Weingartnu: »Ceprav vsebuje povest v verzih tudi nekaj poučnega, je stvar vendar le taka, ako presojamo spis z verskega stališča — spričo strašne okamenelosti materialnega srca, spričo kaznive posušnosti služinčadi, spričo grozote maščevalnosti in spričo mnogih mitokoloških namigovanj, ne more biti dvoma, kaka sodba je primerna.«

Očitno je bilo, da je ta sodba v bistvu že prava obsooba... Guverner pa je končno odločitev prepustil dunajskemu slovenskemu cenzorju Jerneju Kopitarju, ki pa se je izkazal za pokornega Wolfovega hlapca in grobo zavrnil Žemljevo delo:

»Balada o sedmih sinovih se zaradi pomanjkljive in z verskega stališča celo dvoumne obdelave ne ždi primerna za tisk.«

Tako je gubernij moral, hoče nočes odpraviti Žemljevo pesnитеv z okrutnim »non admittitur« (se ne dovoli).

Ljubljanskim Iljom bi bilo seveda močno všeč, če bi izšla kranjska pesem s hrvaško snovjo. Tudi Stanko Vraz je spraševal po njeni usodi. Mladi Anton Zakelj mu je dne 25. novembra 1841 žalosten odpisal: »Vidio ju jesam z bečkim non admittitur.«

Ambroški vikar Jožef Žemlja pa ni obupal. Oprivel se je misli, da bi za rešitev »Sedmih sinov« mogel izrabiti spor med škofom in janzenisti. Tačas je namreč kazalo, da so prav janzenisti večji zagovorniki pesniške slobode kot škof in njegovi pristaši.

USPELA POTEZA

Dne 17. avgusta 1942 je Žemlja res še enkrat predložil rokopis cenzuri. Podoba je, da je mož dobro vedel za škofove in Kopitarjeve ugovore, kajti v spremem pisanju je naglasil, da delce ne spada v področje teologije. Hkrati pa je navedel vrsto uglednih imen znatenitih

pisateljev, ki na prvi videz neverjetno zgodbu o sedmorčkih z vso svojo avtoriteto potrujejo.

Novi censor Jurij Paušek, nekdanji tako zagrizen zopernik »Čbelice«, je zdaj kot janzenist hotel ponagajati škofu in njegovo prepoved natisa izigrati: dovolil je natis Sedmerih sinov! Njegov imprimatur (dovoljenje tiskanja) se je glasil, da se »vsebini spisa ne more nič očitati, zato je spis primeren, da se natisne.« Še datum: 7. september 1842.

V začetku marca 1843 je delce srečno izšlo. Natisnil je knjižico Jožef Blaznik v novem češkoilirskem rokopisu (gajica).

Jožef Žemlja je bil medtem službeno premeščen. Iz nezdrave Suhe krajine se je vrnil na Gorenjsko, imenovali so ga za župnika v Osvišah pri Podnartu. Prišel je v gorenjske kraje po zdravje, a razjedajoča jetika ga je že tako izsušila, da je ves truden od bojev s cenzuro ugasnil 15. septembra 1843. Še mlad, komaj v 38. letu življenga. Pol leta za tem, ko se mu je izpelnil sen o natisku lastne knjige. — Le še enkrat je bilo Žemljevo pesniško delo deležno pozornosti in ponatisnjeno v Slovstveni čitanki dr. Jakoba Sketa 1. 1906.

Vendar pa bo le treba Žemlji dolčiti pravičnejše mesto v naši romantični literaturi. Sicer je bil njegov pes-

niški dar skromen, bil pa je zato Žemlja nenavadno vnet za nove napredne ideje. Ilirizma ni sprejel v celoti kot Vraz; ostal je zvest osnovi slovenskega literarnega jezika. Pogumno pa se je ogrel za novi črkopis gajico, ki se je uveljavila pri nas še le 1. 1833. Temu črkopisu so tedaj pri nas rekli tudi »novi, ilirski črkopis«.

BENVENUTOV ZDIHLJEV

Za sklep zapisu o pozabljenem pesniku Jožefu Žemlji pa prožimo dokumentiran dokaz, kako visoko je bil cenjen pri nekaterih svojih sodobnikih. Faksimiliran odlomek pesmi patra Benvenuta Crobatha, poslednjega Prešernovega ljubljanskega literarnega sogovorca, je dobro čitljiv.

Vsebina Crobathove pesmi kaže na čas v zimi 1. 1848—1849, ko je Prešerna »voda že zalivala«. — Kot Valanta je Crobath menil Valentina Vodnika »meniha«, Jože pa mu je bil Jožef Žemlja, »pop«. Za Franceta, ki »v pravdah je slovil«, vemo, da je Prešeren. Preseneča, da je dosti razgledani Crobath uvrstil med dva že tedaj nesporno priznana pesnika tudi Jožeta Žemlja. Ali ne podpira ta uvrstitev domneve, da je bil Jožef Žemlja, nekoč, vsaj med sodobniki, zares priznan pesnik?

Črtomir Zorec

Zdihljek prot Kroški

*Stanko Franc nam prepeval —
stavne vtipnile so rojaj! —
Sreca vnemal, veseloval —
Slava njemu vekomaj!*

*Valant, Jože, Franci znani
Tevci so gorenških otrov;
Bili od starih obrambi —
Tori živeli so brez žen.*

*Menih periv, pop je drugi;
Franci v pravdah je slovit —
Slovenja opomina vredni;
Venc njih večno zelenil.*

*Travniška senčja nam zakriva
Valansa in Joža že —*

Rokopis Benvenuta Crobatha (l. 1848)

Z zgornjega konca

● JESENICE — Prometno podjetje Ljubljana transport se je pred dvema letoma začelo uveljavljati tudi v mednarodnem tovornem prometu. Lani je s svojimi kamioni prepepljalo nad 6200 ton tovora, letos pa v prvih devetih mesecih že 9800 ton. Njihova vozila so prekrižarila že skoraj vso Evropo, vozili pa so tudi po ulicah Carigrada in Kijeva. V zadnjih polovicih oktobra je odšlo na pot kar 30 tovornjakov. Deset jih je peljalo v Rotterdam, dva v Berlin, drugi pa so na poti za Nürnberg, Bukarešto, Hamburg, Milano itd.

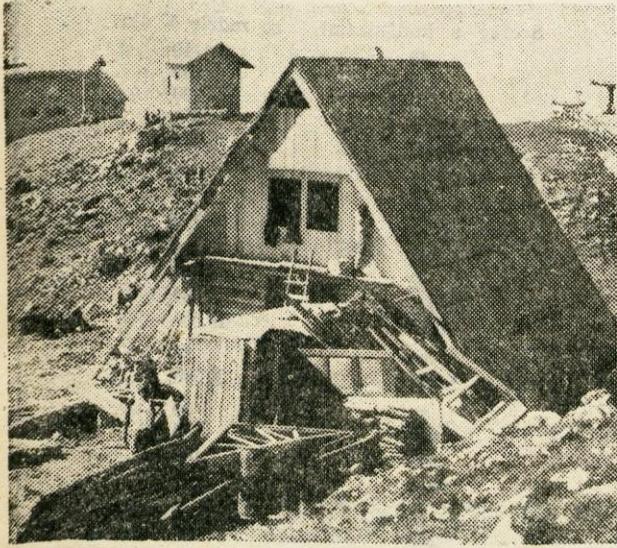
● Planica — Letošnjo zimo bo pri nas več pomembnih skakalnih prireditvev, med drugimi tudi mladinsko tekmovanje za pokal Kongsgberg. Tekmovanje bo na preurejeni 65-metrski skakalnici ob opuščeni železniški progi v Planici. Sedanja skakalnica ne dovoljuje tako dolgih skokov, zato so jo začeli pred dnevi preurejati. Odskočni most bodo za nekaj metrov dvignili ter poglobili nalet. Dela so prevzeli domačini in obljudili, da jih bodo končali v desetih ali štirinajstih dneh. Popravili bodo tudi 90-metrsko skakalnico, da bo ob prvem snegu že pripravljena. Predvidevajo, da bo tu 24. decembra republiško prvenstvo.

● JESENICE — Prometno podjetje Ljubljana transport je v delavnicah svojih poslovnih enot v Ljubljani, na Jesenicah, Slovenjem Gradcu in drugod organiziralo popravilo pokvarjenih amortizerjev. V ta namen so kupili potrebne naprave in poslali ljudi na izpopolnitve v Italijo. To dejavnost so vpeljali predvsem zaradi lastnih potreb pa tudi zaradi splošnih, kar je za podjetje tudi bolj ekonomično. Ko bo delo popolnoma steklo, bodo pokvarjene amortizerje enostavno zamenjali za popravljene, da avtomobilistom ne bo treba čakati. Popravljali bodo amortizerje za vse vrste avtomobilov. Popravljene amortizerje bo dalo podjetje pol leta garancije.

● Jesenice — Druga polovica septembra in skoraj ves oktober sta bila izredno lepa in topla. Prav zaradi tega so kmetje pospravili obilen poljski pridelek. Ugodno vreme je vplivalo na rast detelje, tako da so jo letos že četrtek kosili. Tudi drugo letošnjo otavo so že pokosili in spravili.

● JESENICE — Prejšnji teden so začeli podirati starosti objekt Hotel Pošte na Korenskem sedlu. Poslopje je lani odkupilo od občine podjetje Kompas, ker je bil prostor predviden za ureditev nove Kompassove poslovalnice na Korenskem sedlu.

● Korensko sedlo — Prejšnji četrtek so v novi Kompassovi poslovalnici odprli novo restavracijo, ki jo ima v najemu gostinsko podjetje Hotel Pošta z Jesenice. V novi Kompassovi poslovalnici je menjalnica, prodajalna spominkov in štiri sobe za prenočišča. Prvi dan je bila restavracija premajhna za vse goste, saj ima le štiri mize.

Gorska reševalna služba v Kranju gradi na Krvavcu novo zavetišče, ki bo predvidoma zgrajeno do 29. novembra, to je prav za začetek letošnje smučarske sezone. Lani je imela služba na smučiščih Krvavca stalne dežurne reševalce, saj je z razmahom množičnega smučanja tudi nesreč na smučiščih vedno več. Tako je bilo v zadnji sezoni samo na Krvavcu okrog 85 zlomov in prav toliko lažjih poškodb. Doslej dežurni gorski reševalci v hotelu na Krvavcu niso imeli ustreznih prostorov, zato so se odločili, da s prostovoljnim delom in s prispevkvi družbenih in gospodarskih organizacij zgradijo novo zavetišče.

Vsako soboto in nedeljo je na gradbišču zelo živo, saj so samo člani s prostovoljnim delom prispevali že okrog 3000 ur. Tudi mnoge organizacije so že prispevale precejšnja sredstva. Široka akcija zbiranja sredstev, ki se vedno teče, pa je tudi pokazala, da ponekdan takšnega odmehrja, kot ga gorski reševalci s svojim humerom, ne moremo zaslužiti. P. E.

Smrtna nesreča avtomobilista

V ponedeljek, 30. oktobra, zvečer, je na cesti Škofja Loka—Poljane, v prometni nesreči umrl Pavel Čadež, roj. 1912, iz Dolenje Dobrave pri Gorenji vasi. Pokojni Čadež je iz neznanega vzroka zavozil pod cesto, kjer se je avtomobil prevrnil, voznik pa je na kraju nesreče umrl. L. M.

Otrok pritekel pred tovornjak

Pri vodovodnem stolpu v Kranju se je v petek, 27. oktobra, popoldne pripetila huda prometna nesreča. Voznik tovornega avtomobila KR 10-69 Franc Šenk je vozil s Primskovega proti križišču s cesto JLA. Pri križišču s Cesto kokrškega odreda je nenadoma izven prehoda za pešce stekel čez cesto devetletni Uroš Gunčar iz Kranja. Voznik je zaviral, vendar je otroka zadel in zbil po cesti. Pri nesreči je bil Uroš Gunčar hudo ranjen. L. M.

Voznik zaspal za volanom

Srečo v nesreči je imel voznik osebnega avtomobila LJ 328-19 Marjan Tolar, roj. 1943, ko je zgodaj zjutraj med vožnjo z Jesenice proti Mojstrani zaspal za volanom. Avtomobil je zavil na levo stran ceste, podrl ograjo in se 12 metrov od ceste ustavljal na travnik. Vozniku se ni nič zgodilo, škode na avtomobilu pa je za 5000 N din. L. M.

Pešec nenadoma stopil pred avto

V soboto, 28. oktobra, se je zgodaj zjutraj na Bistrici pripetila huda prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila S-MW-141 D. Stane Jagodic je vozil od Podbrezja proti Naklu. Pri Bistrici mu je nenadoma skočil pred avtomobil Janez Kunšič.

ŠK Kranj : ŠK Domžale 3,5 : 6,5

V prvem nastopu v II. slovenski šahovski ligi so se Kranjčani srečali z močno ekipo Domžal in zaslужeno izgubili predvsem zaradi slabe igre mladincev in članic na 7. in 8. oziroma 9. in 10. deski. Na zadnji deski so gostje dobili točko celo brez borbe.

REZULTATI — Bavdek : Ivačič remi, Mali : Lorber remi, Bertoncelj : Vavpotič

Voznik je hitro zavil v levo, vendar je pešča zadel, tako da je ta hudo ranjen obležal. L. M.

V gosti megle ni videl vprega

Pozno ponoči se je v petek 27. oktobra, na cesti tretjega reda med Trbojami in Smlednikom pripetila huda prometna nesreča. Od Trboj proti Smledniku je Jakob Šenk vodil vprego s parom konj, vpreženih v dva voza. Za njim je pripeljal mopedist Albin Rozman, roj. 1944, ki je zaradi goste megle prepozno zagledal vprego. Da bi se izognil trčenju, je zavil v levo in pri tem zavozil v jarek, padel ter obležal s hudiimi poškodbami. L. M.

Avtomobil drsel po strehi

Na cesti prvega reda pri Hrušici se je v soboto pripetila huda nesreča vozniku Davorinu Urbanu v osebnem avtomobilu ES-L-579 D. Voznik je z veliko hitrostjo pripeljal v ovinek in pri tem zaviral. Avtomobil je zaradi tega zaneslo in obrnilo za devetdeset stopinj, nato pa se je prevrnil na streho in takoj drsel po cesti še kakih 32 metrov. Voznik pri nesreči ni bil ranjen, škode na avtomobilu pa je za 10.000 N din. L. M.

Iz garaže ukradel avto

V noči od petka na soboto je neznan viomilec vdrl v garažo Stanka Pušra na Jesenicah. Iz garaže je odpeljal avtomobil fiat 600, s katerim je v križišču Titove in Tavčarjeve ulice na Jesenicah povzročil prometno nesrečo in potem pobegnil. L. M.

Umrl v avtobusu

V soboto, 28. oktobra, je v avtobusu podjetja Sap Ljubljana v Naklem nenadoma umrl Vanko Japelj. Avtobus je vozil iz Kranja proti Tržiču. Zdravnik, ki je pokojnega pregledal meni, da je smrt nastopila zaradi srčne ali možganske kapi. L. M.

0:1, Zbil : Hren 1:0, Berčič : Laznik remi, Djordjevič : Milič 1:0, Naglič : Karnar 0:1, Sirc : Skok 0:1, Pire : Dedič 0:1.

Vavpetičeva je dobila točko brez borbe.

Ker se tekmovanje odvija po kup sistemu, so Kranjčani izpadli iz nadaljnje tekmovanja.

V. B.

Kranjski šahisti v Kamniku

Pred dnevi so člani ŠK Kranj v Kamniku odigrali prijateljski dvoboje na 15 de-

Voznik izsiljeval prednost

V četrtek, 26. oktobra, popoldne se je v križišču ceste Staneta Žagarja in Ručigajeve ulice v Kranju pripetila hujša prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila ZG 234-88 Peter Bergant je vozil od Šenčurja proti Kranju. Po Ručigajevi cesti je pripeljal v križišče osebni avto LJ 601-22, ki ga je vozil Janez Piškur, roj. 1906., in izsiljeval prednost pred Bergantom avtomobilom. Pri trčenju avtomobilov je bil Bergant laže ranjen, škode na vozilih pa je za 7500 N din. L. M.

Huda nesreča neprevidne kolesarke

V zgodnjih jutranjih urah se je v petek, 27. oktobra, pripetila huda prometna nesreča na cesti Hlebče-Begunje. Grobar Marija, roj. 1943, se je s kolesom peljala po cesti iz vasi Poljče na cesto Hlebče-Begunje, ne da bi se prepričala, če je pot prazna. V tem trenutku je pripeljal voznik motornega kolesa Marjan Saje s hitrostjo kakih 70 km/h, tako da trčenja ni mogel preprečiti. Kolesarko je vrglo tri metre daleč na travnati pas ob cesti, kjer je hudo ranjena obležala. Voznik in sopotnik sta se pri nesreči laže ranila. L. M.

Nesreča zaradi spolzke ceste in megle

V petek, 27. 10 zjutraj se je na cesti drugega reda Kranj-Brnik pripetila hujša prometna nesreča, ki so ji botovali spolzka cesta, megle in slaba vidljivost. Voznik osebnega avtomobila LJ 516-84 Franc Nahtigal je pri srečanju z neznanim motoristom, ki je vozil po sredini ceste, močno zavrl. Zaradi mokre in spolzke ceste je avtomobil zasukalo. V tem trenutku je pripeljal iz kranjske smeri voznik osebnega avtomobila KR 111-79 Rado Čarman, ki zaradi megle ni opazil stojecega avtomobila. Pri trčenju voznika nista bila ranjena, na vozilih pa je za 10.000 N din škode. L. M.

skah s šahovsko sekcijo društva Solidarnost in zmagali z rezultatom 10:5.

Rezultati na prvih osmih deskah: Bukovac : Trbižar 1:0, Bertoncelj : Troha remi, Berčič ml. : Karner remi, Djordjevič : Trebušak 1:0, Ivanovič : Jagodic 1:0, Podgornik : Močnik 0:1, Kovacevič : Golobič 0:1 Vojčič : Nerad 1:0.

Po dvoboju so odigrali brzoturnir, na katerem je zmagal Karner s 13 točkami pred Bukovcem in Troho z 9:5. Po dvoboju so se dogovorili za povratni dvoboj, ki bo drugo leto v Kranju.

V. B.

Radio

SREDA — 1. novembra

6.00 Dobro jutro — 6.45 Danes za vas — 8.05 Radijska igra za otroke — 9.05 Spomni se... — 10.00 Se pomnите tovariši — 10.25 Bosa pojdiva, dekle obsorej — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Melodije za velike orkestre — 12.10 Opoldanski koncert orkestralne glasbe — 13.15 Kitara in godala — 13.30 Reportaža — 13.50 Operni

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

Koncert — 15.00 Poročila in reportaža z žalnih svečanosti — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Akordi za godala — 16.15 Letni časi štirje koncerti — 17.05 Elegične skladbe za violončelo — 17.30 Literarna oddaja — 17.55 Zbori in ansamblji pojo o jeseni — 18.20 Lepe melodije — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Vojni requiem — 21.30 Stavki iz instrumentalnih kvartetov —

22.10 Zvoki za lahko noč — 23.05 Literarni nokturno

CETRTEK — 2. novembra

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Nastopa Safet Isović — 9.40 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Revija jugoslovenskih pevcev zabavne glasbe — 12.10 Dva prizora iz opere Koštana — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Španska pihalna godba — 13.30 Pripovedajo vam — 14.05 Predvajamo prvič — 14.45 Enajsta šola — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital violinista Tomaža Lorenza — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Cetrtkov simfonični koncert 18.00 Aktualnosti doma in v

svetu — 18.15 Turistična oddaja — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.10 Komorni glasbeni večeri — 23.05 Literarni nokturno

PETEK — 3. novembra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pionirske tehnike — 9.25 Rezika Koritnik poje slovenske narodne pesmi — 9.40 Iz glasbenih del — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Iz operetnega sveta — 12.10 Naši in tudi violinisti — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez hrib in dol — 13.30 Pri-

poročajo vam — 14.05 Z nove plošče orkestra Helmutha Zempera — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.45 Kulturni globus — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavnih glasbi — 18.45 Na mednarodnih križpotjih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Glasbeni cocktail — 20.30 Pogovori o glasbi — 21.15 Oddaja o morju in pomorščkah — 22.10 Dva obraza iz vrst sodobnih francoskih glasbenih ustvarjalcev — 23.05 Literarni nokturno

Televizija

SREDA — 1. novembra

16.00 Dan življenja na zemlji, 17.00 Poročila, 17.05 Oddaja za otroke (RTV Zagreb) — 17.25 Potovanje po Aziji, 17.55 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 18.15 Ne črno, ne belo, 19.00 20 milijonov — reportaža (RTV Beograd) — 19.30 Spominjam se, 19.40 Spomenik ob cesti, 19.50 Rezerviran čas (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Čik cak (RTV Ljubljana) — 20.40 Ekran na ekranu (RTV Zagreb) — 21.40 Koncert za klavir in orkester, 22.15 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Spored JRT, 19.30 TV pošta (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci (RTV Skopje) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV — Ostale oddaje: 17.25 Poljudno znanstveni film (RTV Beograd) — 20.30 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 22.15 Spektor (RTV Beograd) — 22.45 Informativna oddaja (RTV Zagreb)

medigra (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 Aktualni pogovori (RTV Beograd) — 21.10 Rezerviran čas, 21.20 Sorocinski sejem — opera, 23.05 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Spored JRT (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci, 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV — Ostale oddaje: 17.05 Poročila (RTV Skopje) — 21.10 Propagandna oddaja, 23.05 Informativna oddaja (RTV Zagreb)

PETEK — 3. novembra

7.50 Plenarno zasedanje CK komunistične partije ZSSR v Kremlju (IV Beograd), 9.40 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.50 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.00 Rezerviran čas (RTV Ljubljana) — 19.30 Prenos slovenskega koncerta iz Kremlja (IV Beograd), 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.50 Čik cak, 21.00 Devet dni enega leta — film, 22.40 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — 22.45 Mednarodno prvenstvo Jugoslavije v namiznem tenisu (RTV Zagreb) — Drugi spored: 21.00 Spored italijanske TV — Ostale oddaje: 20.50 Propagandna oddaja, 21.00 Celovečerni film, 23.30 Propagandna oddaja (RTV Zagreb)

3. novembra franc. barvni CS film VIVA MARIA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

2. novembra italj. barvni film REVOLVERAŠ KLEJ ob 16., 18. in 20. uri
3. novembra italj. barvni film REVOLVERAŠ KLEJ ob 16., 18. in 20. uri

Stražišče SVOBODA

1. novembra italj. barvni film REVOLVERAŠ KLEJ ob 16., 18. in 20. uri

Cerkje KRVAVEC

1. novembra zah. nem. jug. barvni CS film STO PEKLENSKIH DNI ob 17.30 in 19.30

Naklo

1. novembra franc. barvni CS film VIVA MARIA ob 19. uri

Kropa

1. novembra angl. barv. CS film STROGO ZAUPNO IP-CRESS ob 18. uri

Škofja Loka SORA

1. novembra italj. barvni film RDEČA PUŠČAVA ob 20. uri

2. novembra poljski CS film PRAH IN PEPEL ob 20. uri
3. novembra poljski CS film PRAH IN PEPEL ob 17. in 20. uri

Jesenice RADIO

1. novembra nemški film POLICIJSKA POSTAJA
2. novembra amer. barvni CS film SINOVI KATIE ELDER
3. novembra franc. film DNEVNIK ŽENE V BELEM

Jesenice PLAVŽ

1. novembra amer. barvni CS film SINOVI KATIE ELDER
2. novembra nemški film VANINA, VANINI

3. novembra nemški film VANINA, VANINI

Dovje-Mojstrana

2. novembra nem. jug.

barv. film GROF BOBY — STRAH DIVJEGA ZAHODA

Kranjska gora

2. novembra nemški film POLICIJSKA POSTAJA
3. novembra nem. jug. barv. film GROF BOBY — STRAH DIVJEGA ZAHODA

Kamnik DOM

1. novembra ruski CS film JEZDEC S KIRGIŠKIH PO-LJAN ob 20. uri
2. novembra ruski CS film

JEZDEC S KIRGIŠKIH PO-LJAN ob 17.15 in 20. uri

Prešernovo gledališče Kranj

PETEK — 3. novembra ob 16. uri A. E. Greidanus: HODL DE BODL ali DVE VEDRI VODE za red DIJASKI II — gostuje Mladinsko gledališče iz Ljubljane

Uradno poročilo o žrebanju denarne loterije Gasilske zveze SRS dne 27. 10. 1967

Srečke s končnicami so zadele N din

40	10
250	50
510	200
9250	350
41960	5.000
571	20
641	20
7531	500
42	10
62	10
0402	500
97012	10.000
584	50
60594	20.000
25	10
865	50
885	100
3045	300
27	10
277	20
557	20
2657	300
7937	1.000
9357	300
9977	300
18647	5.000
628	20
818	100
159	50
919	50

Dobitke izplačuje Gasilska zveza Slovenije v Ljubljani, Prešernova 11 do vključno 27. 12. 1967. Dobitniki naj predložijo izzrebane srečke osebno (v dopoldanskih urah) ali po pošti.

TransTurist

OPOZARJA NA TURISTIČNE IZLETE MED PRAZNIKI ZA 29. NOVEMBER

- šestdnevno potovanje po Italiji od 28. novembra do 3. decembra. Cena samo 590 N din
- V Pariz s Simplon-ekspressom od 28. novembra do 3. decembra. Cena samo 590 N din
- Izlet v Budimpešto od 29. novembra do 1. decembra. Cena 310 N din
- V Bolgarijo in Turčijo. Odhod 25. novembra, povratek 2. decembra. Cena 778 N din.

Prijave za vse izlete sprejemajo poslovalnice do 10. novembra. Poslovalnice »TransTurista«: Ljubljana, Šubičeva 1, tel. 20-316, na Bledu, v Bohinju, Radovljici, Škofji Loki, Domžalah in Piranu.

Prodam

Poceni prodam rabljeno strešno OPEKO bobovec. Kovor 46, Križe 5202

Prodam leseno LOPO — 4x4 m, primerno za garažo ali drvarnico. Šenčur št. 166

5203

Prodam PRAŠIČKE, 6 tednov stare. Šmartno 25, Cerklje 5204

damsko
perilo
MODA

KRANJ Titov trg 15

Prodam nove SMUČI, 190 cm dolge in sobno LIPO. Šenčur 171

5205

Ugodno prodam motorno gnojnično ČRPALKO z novim 900 l. sodom. Okroglo 11, Naklo

5206

Prodam krmilno PESO. Deljak, Podbrezje 54, Duplje 5207

KRAVO, 9 mesecev brejo, in MOPED — tricikel prodam. Aljančič, Hudo, Kovor 2, Križe 5208

Prodam rabljene SALONITNE PLOŠČE za kozolec. Naklo 170, vrstna hišica 5209

Prodam mladega VOLA. Rozman, Dobropolje 2, Brezje 5210

Prodam MOPED kolibri (ne kompletni) za 35.000 S din. Naslov v oglašnem oddelku 5211

Prodam PRAŠIČKE, 6 tednov stare. Sp. Brnik 14, Cerkle 5212

Prodam PRAŠIČA, 35 kg težkega in glavo šivalnega stroja, znamke bernina. Možanca 6, Preddvor 5213

Prodam PRAŠIČKE, 6 tednov stare. Štefanja gora 26, Cerkle 5214

Poceni prodam dva RADIO aparata. Podbrezje 101, Duplje 5215

Prodam MOTOR DKW, 175 ccm, letnik 58. Zupan, Krnica 58, Gorje — Bled 5216

Prodam AVTO škoda 1000 MB, letnik 1966. Oblak, Savska loka 5, Kranj 5224

Kupim

Kupim PEČ za trdo gorivo. Vidic Ferdo, C. 1. maja 14, Kranj 5217

Kupim zazidljivo PARCELO. Ponudbe poslati pod »Vodovodni stolp«, Zlato polje, »Klanec« 5218

Ostalo

Iščem opremljeno SOBO s posebnim vhodom. Ponudbe poslati pod »Plačam dobro« 5219

Iščem SOBO po možnosti s kuhinjo. V zameno dajem v najem NJIVO na Pivki. Naslov v oglašnem oddelku 5220

V okolici Kranja ali Škofje Loke iščem dva PEVCA, oziroma PEVKI za narodnozabavni ansambel. Ponudbe poslati pod »Lep glas« 5221

INTELIGENTA sprejemam na stanovanje s souporabo kopalnice, Zl. polje, Kranj. Ponudbe poslati pod »Lepa soba« 5222

Izdajem NACRTE za centralno ogrevanje in vodo-vodno napeljavo stanovanjskih hiš. Naslov v oglašnem oddelku 5223

ROLETE — LESENE, plastične, platnene, struženje in lakiranje PARKETA naročite pri SPILERJU Lojetu, Radovljica, Gradiščica 9, telefon 70-046 5196

V neizmerni žalosti sporočamo, da nas je po hudi in zahrbtni bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, zlati očka, brat in stric

Ciril Oman

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 2. 11., ob 15.30 izpred hiše žalosti Škofjeloška c. 3 na kranjsko pokopališče.

Za njim žalujejo: žena Milka, hčerka Milica, sestre Stefka, Polda, Pavla in Micka z družinami in bratje Tone, Francijel in Leon z družinami ter ostalo sorodstvo

Kranj, Naklo, 31. 10. 1967

Nenadoma je zapustil naše zelene gozdove

Primož Rupar

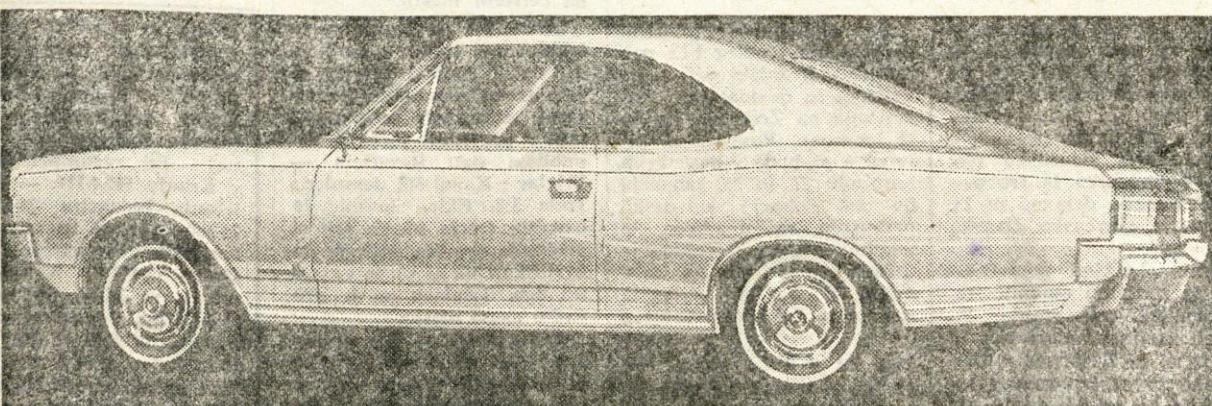
gozdn delavec iz Dol. Žetine pod Blegašem

Mladega in marljivega sodelavca se bomo trajno spominjali.
Kolektiv gozdnega obrata Škofja Loka in Gozdnega gospodarstva Kranj

Založniško grafično podjetje
MLADINSKA KNJIGA
Ljubljana, Titova 3

1. razpisuje prosta delovna mesta prodajalcev (študentov), ki niso v rednem delovnem razmerju za občasno prodajo knjig,
2. Prosta delovna mesta potnikov akviziterjev za prodajo knjig in pisalnih strojev za redno ali honorarno zaposlitev, za področje Gorenjske.

Nastop dela možen takoj. Ponudbeniki naj pošljejo pismeno vlogo v poslovalnico Mladinska knjiga, Kranj, Maistrov trg 1.

OPEL KADETT
OPEL REKORD
OPEL COMMODORE

Po najnižjih evropskih cenah
Avtotehna,
Ljubljana,
Titova 25, telefon 312-022

Izbiramo najboljšega gorenjskega športnika

Lidija Švarc — njen je bilo letošnje poletje

Plavalka kranjskega Triglava Lidija Švarc je opozorila na svoj talent že v zimski sezoni 1966/67. Čeprav je že takrat začela rušiti kranjske rekorde blivih priznanih plavalk in državnih reprezentantk (Mare Hribar in Vesna Breskvar), pa je šele poletje pomenilo njen polno uveljavitev.

Če naštavimo njene letošnje uspehe, se moramo najprej ustaviti pri naslovu državne mladinske prvakinne, ki ga je osvojila v Kranju na 200 m prsno. V isti disciplini je osvojila nekaj dni kasneje peto mesto na mladinskem evropskem prvenstvu v Linköpingu. Za zaključek sezone je osvojila na mednarodnem prvenstvu Romunije še drugo mesto na 200 m prsno in četrto na 100 m prsno.

Uspehi štirinajstletne plavalka pa so še vidnejši v njensih rezultatih. Svoj vrh je dosegla na ekipnem članskem državnem prvenstvu v Splitu, kjer je postavila z rezultatom 2:56,3 na 200 m prsno nov mladinski in pionirski državni rekord in slovenski rekord za vse kategorije. Državni pionirski rekord je postavila tudi v disciplini 400 m prost.

Lidija Švarc je brez konkurence najboljša slovenska plavalka. Je republiška pionirska, mladinska in članska rekordekerka v naslednjih disciplinah: 100 in 200 m prsno, 200 in 400 m mešano. Razen tega ima tudi najboljši letošnji rezultat v Sloveniji v disciplini 400 m prost.

Lidija Švarc — to je ime, ki je letos zablestelo v jugoslovenskem plavalnem športu. Povsem njen je bilo letošnje poletje in zaradi tega ljubitelji plavanja že sedaj vgibajo kakšna bo Lidijina naslednja sezona 1968.

P. Colnar

Smučarski koledar za novo sezono

Smučarska zveza Slovenije je že objavila okvirni koledar smučarskih prireditv v novi sezoni. Tudi v novi tekmovalni dobi bo na Gorenjskem vrsta pomembnih prireditv, med katerimi moramo omeniti predvsem tekmovanje za Pokal Kongsgberg v smučarskih skokih, mednarodno FIS I-a tekmovanje v slalomu in včeslalomu v Kranjski gori ter tradicionalno mednarodno prireditve v tekih v Bohinju. Ni pa še jasno, ali bo tekmovanje najboljših evropskih tekačev za pokal Kurikkala v Gorjah ali na Durmitorju.

Med prireditvami v smučarskih skokih naj omenimo,

da bo državno prvenstvo za člane za novo sezono že 24. decembra v Planici. Ostala prvenstva pa bodo v naslednjih dneh: 28. januarja slovensko mladinsko prvenstvo, 4. februarja slovensko pionirsko prvenstvo, 18. februarja mladinsko državno in 25. februarja slovensko člansko prvenstvo.

Med tekaškimi prireditvami pa moramo omeniti tradicionalno tekmovanje Po poteh partizanske Jelovice, ki bo že 6. in 7. januarja. Slovensko prvenstvo za vse kategorije bo od 19. do 21. januarja v Dolu pri Ljubljani, državno prvenstvo pa od 1. do 3. marca v Delnicah.

Jesenski krosi na Gorenjskem Povsod številna udeležba

V nedeljo, 5. novembra, bo v Ljubljani republiško prvenstvo v krosu. Zato so bili v preteklih dneh v posameznih občinah izvedeni jesenski krosi, na katerih je bila udeležba dokaj številna. Na občinskih krosih v Kranju, Tržiču, Kamni gorici in na Jesenicah je skupno nastopilo prek 750 tekmovalcev in tekmovalk. O posameznih tekmovanjih smo prejeli od naših dopisnikov naslednja poročila:

V KRAJU

Na občinskem prvenstvu v Kranju je nastopilo 220 tekmovalcev in tekmovalk, predvsem šolske mladine. Zanimivo je, da v kategoriji članov in članic ni nastopil nihče, v konkurenči starejših mladink pa samo ena tekmovalka. Vrstni red: mlajši pionirji — 1. Kordež (O. Š. Šenčur), 2. Brezar (O. Š. Fr. Prešeren); starejši pionirji — 1. Gartner (Š. C. Iskra); 2. Babič (Š. C. Iskra); mlajši mladinci — 1. Špik, 2. Jeglič (oba Š. C. Iskra); starejši mladinci: 1. Šraj, 2. Hafner (oba Triglav); mlajše pionirke — 1. Novak (O. Š. Simon Jenko), 2. Kurnik (O. Š. Šenčur) — starejše pionirke — 1. Klemenc, 2. Vidovič (obe O. Š. Simon Jenko); mlajše mladinke — 1. Klinar (Š. C. Iskra), 2. Frelih (gimnazija); starejše mladinke — 1. Stotpar (gimnazija).

V TRŽIČU

Na jesenskem krosu tržiške občine so bili v posameznih kategorijah naslednji zmagovalci: pionirke (200 m): Ranko (O. Š. heroja Grajzarija), pionirke (400 m) — Špik (O. Š. heroja Grajzarija), pionirke (600 m) — Gorec (O. Š. heroja Bračiča), pionirji (300 m) — Špik (O. Š. heroja Grajzarija), pionirji (600 m) — Gubič (O. Š. heroja Grajzarija), pionirji (1000 m) — Mrak (O. Š. heroja Grajzarija); mladinci T. Špik; člani Dobre (Križe).

V KAMNI GORICI

Na občinskem prvenstvu radovljiske občine je tudi nastopilo največ šolske mladine. Zelo skromna udeležba je bila med mladinci, mladincami, člani in članicami, saj je v teh kategorijah nastopilo

le 10 tekmovalcev in tekmovalk. Zmagovalci so bili: člani — Eržen (Kropa); st. mladinci — Eržen (Kamna gorica); ml. mladinci — Novak (Radovljica); pionirji — Ravnik (Radovljica); članice — Kokot (Gorje); st. mladinke — Podlipnik (Bohinj); ml. mladinke — Tolar (Podnart); pionirke — Brejc (Radovljica).

NA JESENICAH

Jesenskega krosa na Jesenicah se je udeležilo 205 tekmovalcev in tekmovalk. Zmagovalci v posameznih kategorijah so bili naslednji: člani — Ulčar (Jesenice); st. mladinci — Kovač (Jesenice), ml. mladinci — Erjavšek (Jesenice), st. pionirji — Gričar (O. Š. Prežihov Voranc), ml. pionirji — Dizdarevič (O. Š. Prežihov Voranc); mladinke — 1. Babič (Žirovnica); pionirke — Vidic (Kor. Bela).

Preberite mimogrede

NOGOMET — V nedeljskem kolu je Triglav postal spet praznini rok. Tokrat ga je premagala Ljubljana v Kranju s 3:0 (1:0). Triglav je sedaj na osmem mestu. V zahodni konsci nogometni ligi pa je Kamnik doma igral z Novim mestom 2:2 (2:0) in je na desetem mestu.

ROKOMET — V nedeljo je bilo končano jesensko prvenstvo v ženski republiški ligi. Naslov prvaka je osvojil Slovan, gorenjski predstavniki pa so osvojili naslednja mesta: Selca 5., Kranj 7. in Storžič 9. mesto. Rezultati: Brnik : Storžič 21:3 (12:1), Kranj : Brežice 9:13 (4:6), Selca : Slovan 6:11 (2:7).

V moški republiški ligi je Tržič premagal velenjski Rudar 16:10 (7:6) in je trenutno na četrtem mestu.

ODBOJKA — Končano je tekmovanje tudi v odbojkarški ligi. Kranjski Triglav si je s tremi zaporednimi zmagami zagotovil nastopanje tudi v prihodnji sezoni v republiški ligi. Rezultata — Triglav : Kanal 3:2, Jesenice : Izola 3:2. Ekipa Jesenice je osvojila tretje mesto ter si pridobila pravico nastopa na kvalifikacijah za vstop v zvezno ligo. Triglav pa je prispadlo osmo mesto.

KEGLJANJE — Na prvenstvu SRS za ženske dvojice je prva ekipa Triglava (Rozman in Čadež) osvojila tretje mesto, druga ekipa Kranjčank (Martinčič in Mihelčič) pa šesto mesto.

Štefančiču ušlo drugo mesto

V torek se je vrnila v domovo z desetdnevnega treninga v NDR šestrica naših najboljših skakalcev. Ob zaključku treninga so se naši skakalci udeležili večjega mednarodnega tekmovalanja na 80-metrski skakalnici pokriti z umetno maso, na kateri je nastopilo 73 skakalcev iz NDR, Poljske, Madžarske in Jugoslavije. Odličen je bil spet Kranjčan Peter Štefančič, ki je imel za zmagovalcem Nemcem Schmidom najdaljša skoka 77 in 75 m. Žal je pri prvem podrsal z roko ter tako izgubil nekaj točk, kar je imelo za posledico izgubo drugega mesta, kamor bi se glede na dolžine in lep slog zanesljivo uvrstil. Naši skakalci so se na letošnji zadnji tekmi na skakalnici iz umetne snovi razvrstili takole: 13. Zajc, 15. Eržen, 18. Štefančič, 22. Mesec, 28. Smolej in 34. Jurman.

J. J.

Kros in atletsko prvenstvo kranjske gimnazije

Na letošnjem jesenskem krosu kranjske gimnazije je nastopilo 360 dijakov in dijakinj. Pri dijakinjih je bil vrstni red naslednji: 1. Kanduc, 2. Vlašić, 3. Engelsberger, 4. Praček, 5. Sagadin, pri dijakinjah pa 1. Žerovnik, 2. Frelih, 3. Pešarc, 4. Centa, 5. Avguštin itd.

Na tekmovalju za atletsko prvenstvo pa so bili v posameznih disciplinah zmagovalci: dijaki — 100 metrov: Krumpak, 1000 m: Sagadin, daljina in višina: Krumpak, disk: Markun, dijakinje — 80 m: Simič. Na tekmovalju je nastopil tudi prof. Jože Ažman in vrgel disk 35 m, kladi vo pa 38,2 m. I. S.

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Kočna cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, mašoglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnina: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih številk 0,40 N din — Inozemstvo 40,00 N din. — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 20 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.